

Juha Penttinen
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan
ammattikorkeakoulututkinto
Sairaanhoitaja (AMK), diakoninen hoitotyö
Opinnäytetyö, 2023

DIGITAALISTEN INFONÄYTTÖJEN SAAVUTETTAVUUS SAIRAALAYMPÄRIS- TÖSSÄ

TIIVISTELMÄ

Juha Penttinen

Digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuus sairaalaympäristössä

48 sivua, 2 liitettä

Syksy 2023

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveystieteiden

ammattikorkeakoulututkinto

Sairaanhoitaja (AMK), diakoninen hoitotyö

Digitaaliset infonäytöt ovat elektronisia näyttöjä, jotka on tarkoitettu tiedon esittämiseen ja jakamiseen erilaisissa ympäristöissä. Sairaalaympäristöissä näytöt ovat osa potilasohjausta ja vaikuttavat potilaan kuntoutumiseen. Sairaalaympäristöissä infonäytöt voivat olla sijoitettuina eri paikkoihin kuten odotustiloihin, osastoille, käytävälle tai ruokailutiloihin. Digitaalisten infonäyttöjen välityksellä voidaan esittää erilaisia tietoja kuten potilasohjeita, tiedotteita, aikatauluja, terveysvalistusta tai muuta sopivaa sisältöä.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat digitaalisten infonäyttöjen sisällön saavutettavuuteen sairaalaympäristön erityisolosuhteet parhaalla tavalla huomioiden.

Opinnäytetyö oli menetelmältään laadullinen tutkimus. Tutkimuskohteena oli valikoitu otanta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Oulun yliopistollisen sairaalan psykiatrian tulosalueen digitaalisten infonäyttöjen parissa työskentelevistä henkilöistä. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua teemahaastattelua. Aineisto analysoitiin induktiivista sisällönanalyysia analyysimenetelmänä käyttäen.

Haastateltavat nostivat esille selkeän ja helppolukuisen tekstin merkityksen, tekstuaalisen äänensävyn huomioimisen ja visuaalisten elementtien käytön tasapainon digitaalisten infonäyttöjen kautta tapahtuvassa viestinnässä. Haastatteluissa nousi esille myös organisaation äänensävyn välittyminen, joka oli yksi osasta potilasta tukevan ja kuntouttavan viestintätavan muodostamisen kokonaisuudessa.

Tutkimuksen johtopäätöksissä havaittiin kehitystarpeita paremmalle käyttäjäkoulutukselle, organisaation kautta tapahtuvalle johtamiselle sekä infonäyttöjen sijoittelun strategiselle ja kohdennetulle suunnittelulle. Tutkimustulokset vahvistavat tarpeen jatkotoimenpiteille saavutettavuuden parantamiseksi, jotta digitaaliset infonäytöt voivat tehokkaasti palvella infonäyttöjen katsojia tiedon vastaanottamisessa ja viestinnässä.

Asiasanat: Digitaalinen infonäyttö, saavutettavuus, potilasviestintä

ABSTRACT

Juha Penttinen

Accessibility of digital information displays in hospital environment

48 pages, 2 appendices

Autumn 2023

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Health Care

Bachelor of Health Care, Diaconal Nurse

Digital info screens are electronic screens intended for presenting and sharing information in various environments. In hospital environments, info screens are part of patient guidance and affect the patient's rehabilitation in hospital environments, info screens can be placed in different places such as waiting rooms, wards, corridors, or dining rooms. Various information such as patient instructions, bulletins, timetables, health education or other suitable content can be presented via digital info screens.

The purpose of this thesis was to find out which factors affect the accessibility of the content of digital information displays, considering the special conditions of the hospital environment in the best way.

The thesis was made with a qualitative research method. The research object was a selected sample of people working with the digital information displays of the psychiatric wards of the Oulu University Hospital in the wellbeing services county of Northern Ostrobothnia. A semi-structured thematic interview was used as the data collection method. The material was analysed using inductive content analysis as an analysis method.

The interviewees highlighted the importance of clear and easy-to-read text, attention to the textual tone, and the balance of the use of visual elements in communication through digital information displays. The organization's tone of voice was also highlighted in the interviews, which was one part of the larger picture of developing communication methods for supporting and rehabilitating the patients.

The study's conclusions identified development needs for better user training, management through the organization, and strategic and targeted planning of the placement of information displays. The research results confirm the need for further measures to improve accessibility, so that digital information displays can effectively serve information display viewers in receiving information.

Keywords: Digital information display, accessibility, patient communication

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	4
2 DIGITAALISTEN INFONÄYTTÖJEN SAAVUTETTAVUUS	5
2.1 Digitaaliset infonäytöt.....	5
2.2 Digitaaliset infonäytöt sairaalaympäristössä.....	5
2.3 Kirjallinen potilasohjaus.....	6
2.4 Infonäyttöjen merkitys potilaan kuntoutumisessa	7
2.5 Infonäyttöjen viestinnän saavutettavuuteen vaikuttavat tekijät	8
2.5.1 Selkokieli potilasohjeissa	8
2.5.2 Visuaaliset ohjeet.....	8
2.5.3 Organisaation äänensävy	9
3 TUTKIMUSONGELMA, TUTKIMUSKYSYMYKSET, TUTKIMUSMETELMÄT JA TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	10
3.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	10
3.2 Käytetyt tutkimusmenetelmät	10
3.3 Tutkimuksen suorittaminen	11
3.3.1 Aineiston keruu	11
3.3.2 Haastattelut.....	12
3.3.3 Haastattelun analysointi	13
4 TUTKIMUKSEN TULOKSET	18
4.1 Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelu työtehtävien kautta.....	21
4.2 Opastus ja koulutus digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun ..	23
4.3 Työnantajaorganisaation ohjeistus, ohjaus ja johtaminen	24
4.4 Tiedonhankinta digitaalisia infonäyttöjä varten	25
4.5 Digitaalisten infonäyttöjen visuaalinen suunnittelu	27
4.6 Sairaalan digitaalisten infonäyttöjen käyttö ja vaikutus.....	28
4.6.1 Infonäyttöjen merkitys tiedonjakajina ja viestintäalustoina.....	28
4.6.2 Potilasohjauksellinen sisältö	30
4.6.3 Potilaskokemuksen ja kuntoutumisen näkökulma	32
4.6.4 Saavutettavuuden huomiointi sisältötekstien suunnittelussa	34
4.6.5 Selkeän visuaalisen ilmaisun ja luettavuuden huomiointi	35

4.6.6 Organisaation äänensävyn esiintuominen.....	37
4.7 Kehitystarpeet digitaalisten infonäyttöjen sisällön tuottamiseen	40
5 OPINNÄYTETYÖN EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS	42
6 POHDINTA	43
7 TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET	45
7.1 Jatkotutkimusaiheet ja hyödynnettävyys	48
LÄHTEET	49
LIITE 1. TUTKIMUSLUPA.....	51
LIITE 2. TUTKIMUSKYSYMYKSET	59

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena oli digitaalisten infonäyttöjen käyttäminen ja hyödyntäminen sekä infonäyttöjen sisältöjen esittämiseen kuuluvat visuaaliset lainalaisuudet informaation saavutettavuuden varmistamiseksi sairaalaympäristössä. Opinnäytetyössä tutkittiin aihetta myös potilaiden omatoimisuutta ja kuntouttava näkökulma huomioiden.

Infonäyttöjen käytöstä sairaala- ja osastoympäristöissä oli saatavilla niukasti varsinkin suomenkielistä tutkittua tietoa. Tämän vuoksi asiaa tarkasteltiin erilaisten viitekehysten, kuten mainosmaailman lainalaisuuksien ja perinteisen potilasviestinnän kautta, jolloin opinnäytetyön aiheeseen liittyvä tutkittu tieto oli löydettävissä.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten digitaalisten infonäyttöjen sisältö saavuttaa asiakkaat ja potilaat sairaalaympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla. Tarkoituksena oli antaa digitaalisten näyttöjen sisällöistä vastaaville tietoa tekijöistä, jotka vahvistavat infonäyttöjen sisältöjen suunnittelua asiakaslähtöisesti ottaen huomioon potilasviestinnän sensitiivisyys, selkeys sekä graafiset ja muut visuaaliset lainalaisuudet.

Visual signage on englanninkielinen termi, joka on vakiintunut käytettäväksi puhuttaessa digitaalisista infonäytöistä (Cordero, 2020.). Digitaaliset infonäytöt ovat suhteellisen tuore tiedonvälityskanava, joten termistö elää edelleen niin englannin- kuin suomen kielessäkin. Opinnäytetyö tehtiin laadullisen tutkimuksen keinoin, jonka tiedonhakumenetelmänä oli kysely, jossa selvitettiin mitkä tekijät vaikuttavat digitaalisten infonäyttöjen sisällön saavutettavuuteen sairaalaympäristön erityisolosuhteet parhaalla tavalla huomioiden. Tutkimuksen tulokset nostavat esiin tarvetta jatkotoimille saavutettavuuden parantamiseksi, jotta informaatiota voidaan tehokkaasti välittää digitaalisten infonäyttöjen katsojille.

2 DIGITAALISTEN INFONÄYTTÖJEN SAAVUTETTAVUUS

2.1 Digitaaliset infonäytöt

Digitaaliset infonäytöt ovat elektronisia näyttöjä, jotka on tarkoitettu tiedon esittämiseen ja jakamiseen erilaisissa ympäristöissä. Digitaalisten infonäyttöjen välityksellä voidaan esittää monipuolista sisältöä, kuten tekstejä, kuvia, videoita, animaatioita ja muita visuaalisia elementtejä. Digitaalisia infonäyttöjä voidaan käyttää tiedon esittämiseen esimerkiksi julkisissa tiloissa, yrityksissä, oppilaitoksissa ja terveydenhuollon ympäristöissä. Yksinkertaistettuna digitaalista infonäyttöä voidaan kuvailla etäohjatuksi opastavaksi ja informatiiviseksi näytöksi, joka liittyy tyypillisesti tiedottamiseen, mainontaan, kaupan alaan, myymiseen, mainostamiseen, viihteeseen tai muihin tarkoituksiin. Digitaaliset infonäytöt voivat olla seinäkiinnitteisiä, jalustalla seisovia, lattiamalleja tai muita muotoja. Näiden näyttöjen ohjaus voi tapahtua keskitetysti tai etäältä, mikä mahdollistaa sisällön helpon päivittämisen ja hallinnan. Digitaaliset infonäytöt voivat olla sisällöltään ja sijainneiltaan kohteelleen sopivaksi räätälöity digitaalisten näyttöruutujen etäohjattava ja ylläpidettävä verkosto, jonka jokainen erillinen näyttö voi olla myös yksittäisesti ohjattavissa sisällön lähettämiseen valikoidulle yleisölle. On myös tärkeää ymmärtää, että digitaalinen opaste ja televisio ovat eri asioita. Merkittävin ero on se, että perinteisesti televisiot toistavat samaa lähetystä lähetysalueensa sisällä joka tv-vastaanottimessa, mutta digitaalisissa infonäytöissä esitettävät sisällöt voidaan muokata tarkasti näytön sijainnin mukaan soveltuviksi sen oletettujen katsojien tarpeita ajatellen. (Cordero, 2020.)

2.2 Digitaaliset infonäytöt sairaalaympäristössä

Digitaaliset infonäytöt ovat näyttöruutuja, jotka on sijoitettu sairaalaympäristössä osastoille ja odotushuoneisiin. Digitaalisia infonäyttöjä käyttävät terveydenhuollon palvelutarjoajat näkevät odotusalueet tiloina, jotka antavat mahdollisuuksia tiedottaa ja sivistää potilaita sekä heidän läheisiään, jotka odottavat tapaamista tai toimenpiteitä. Odotusalue voi olla ihanteellinen ympäristö tiedon jakamiseen

sairauksien, kuten diabetekseen ja sydänsairauksiin liittyen. Infonäyttöjen kautta hankitun tiedon ja opetuksen avulla potilaat ja potilaan läheiset voivat saada mahdollisuuksia kysyä hoitavalta henkilökunnalta tai lääkäriltään spesifisempiä kysymyksiä ja näin saavat parempaa tietopohjaa myös hoitoonsa liittyvien päätösten tekoon. Terveydenhuollon odotustilat ovat usein paikkoja, jotka ovat täynnä iloa ja surua, ahdistusta sekä vastausten ja selkeyden tarvetta. Varsinkin ruuhka-aikoina terveydenhuollon päivystysten odotustilat voivat olla kuin myrskyn keskuk-sia. Jatkuva hektinen toiminta tai pitkä odotusaika voi olla hämmentävää tai jopa ylivoimaista potilaille, jotka tarvitsevat selkeitä vastauksia ja lisätietoja. (Samsung Inc, i.a.)

Terveydenhuollon palveluntarjoajilla on siis tärkeä viesti välitettävänä, eli mitä yleisö voi tehdä terveytensä ylläpitämiseksi tai parantamiseksi. Lisäksi, jos terveydenhuollossa työskentelevät henkilöt suunnittelevat ja hallitsevat digitaalisten infonäyttöjen sisällöntuottamisen oikein, terveydenhuoltoalan henkilöstö voi luoda vahvaa vetovoimaa edustamallensa organisaatiolle. (Schaeffler, 2008.)

2.3 Kirjallinen potilasohjaus

Potilasohjaus on yksi hoitotyön auttamismenetelmistä, jonka tarkoituksena on tukea potilaan omatoimisuutta, itsenäisyyttä ja toimintakykyä. Potilasohjaus on hoitotapahtumaan kuuluva tavoitteellinen, aktiivinen ja dynaaminen jatkuva prosessi. (Jaakonsaari, 2009.) Potilasohjauksessa käytettävä kirjallinen materiaali voi olla lyhyt yhden sivun mittainen potilasohje tai useampisivuinen lehtinen tai kirjanen (Kyngäs ym., 2007).

Kirjallinen potilasohjaus käsitetään nykypäivänä suullisen ohjauksen ohessa perinteisenä potilasohjausmuotona. Potilaat huomioiva kirjallinen ohjaus on tullut yhä merkittävämmäksi osaksi onnistunutta hoitoa tavoitellessa. Kirjallisten potilasohjeiden pääasiallinen tehtävä on antaa vastauksia potilaan kysymyksiin sekä välittää erilaisia ohjeita, joiden avulla potilas voi käsitellä omaa tilannettaan. Potilasohjeet voivat myös toimia tukena potilaan hoitoon sitoutumisessa. (Torkkola ym., 2002.)

2.4 Infonäyttöjen merkitys potilaan kuntoutumisessa

Kuntoutumisen tukeminen hoitotyössä tarkoittaa omatoimisuuden tukemista ja siihen kannustamista päivittäisissä toimissa. Kuntoutuja pyrkii tekemään suurimman osan asioista itsenäisesti oman kykenevyytensä ehdoilla. Kuntoutumisen prosessi vahvistaa kuntoutujan tunnetta omasta pystyvyydestään ja rohkaisee häntä omatoimisen toiminnan jatkamiseen sekä antaa kuntoutujalle voimaantumisen ja valtaistamisen kokemuksia. Voimaantuminen ja valtaistuminen tarkoittavat oman kykenevyyden tunteen kasvamista ja kokemusta omakohtaisesta selviämisestä, riippumattomuudesta, autonomiasta ja elämännhallinnasta. (Käsmä, 2010.)

Yksi avaintekijöistä paremman potilaskokemuksen ja potilaan kuntoutumisen aloittamisen varmistamiseen on tutkitun tiedon mukaan panostaminen sairaaloiden tai terveydenhuollon yksiköiden ympäristösuunnitteluun, jonka merkittäviksi osiksi nousevat huolellisesti suunniteltu ja toteutettu digitaalisten infonäyttöjen kautta esitettävä materiaali. On todettu, että kohteelleen soveltuva digitaalisten infonäyttöjen kautta toteutettu viestintä herättää vastaanottajissaan niin psykologista kuin fysiologista vastetta. Tutkijat ovat havainneet, että teknologiseen odotusympäristöön uppoutuneiden henkilöiden ahdistustaso, verenpaine ja pulssi ovat alentuneet. (Cordero, 2020.)

Yhdysvaltojen Bostonissa sijaitsevassa Spaulding rehab-sairaalassa tehdyn selvityksen mukaan digitaalisten infonäyttöjen kautta esitetyt potilascase-videot, ovat luoneet odotushuoneessa vuoroaan odottaville potilaille lohduttavia mielikuvia omasta tilanteestaan selvitymiseen, sopeutumisen mahdollisuuksiin, jaksamiseen ja toivon luomiseen liittyen. (Samsung Inc, i.a.)

2.5 Infonäyttöjen viestinnän saavutettavuuteen vaikuttavat tekijät

2.5.1 Selkokieli potilasohjeissa

Potilasohjeita suunnitellessa tulee ottaa huomioon selkeä esitystapa, kielen käyttö, kirjasintyyli ja -tyylin koko sekä kuvitus. Potilasohje on hyvä kirjoittaa yleiskielellä eli käyttää yleisesti tunnetuksi tiedettyä sanastoa. Jos ohje on suunnattu potilasryhmille, joilla on eri syistä vaikeuksia lukea tekstiä, esimerkiksi dementtikot, kehitysvammaiset tai maahanmuuttajat, joiden suomen kielen taito on puutteellinen, on potilasohjeessa tarpeen käyttää selkokieltä. (Leskelä & Virtanen, 2006.)

Selkokeskuksen määritelmän mukaan ”selkokieli on suomen kielen muoto, joka on mukautettu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Se on suunnattu ihmisille, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä.” (Virtanen, 2009.)

2.5.2 Visuaaliset ohjeet

Viesti on digitaalisen infonäytön ydin, joten sen selkeys, helppolukuisuus ja kaikki muut elementit ovat olemassa lähettettäväksi halutun viestin tukemiseksi. Kyseessä ei ole taidemuoto, vaan arvokasta kommunikointia ihmisille, joiden ajatusten pääasiallinen fokus on jossakin muualla kuin digitaalisen infonäytön kuvassa. On kuitenkin huomioitava, että myös pelkkä kuva tai video ilman tekstiä voi soveltua toivotun viestin ja tunnetilan välittämiseen digitaalisen infonäytön kautta. (Visix, Inc., 2018.)

Selkeän visuaalisen ilmaisun saavuttamiseksi digitaalisella näyttöruutu-alustalla on huomioitava useita eri osa-alueita kuten kirjasinkoko, värivalinnat, asettelu, katsojien etäisyys näytöstä, yksittäisen ruudun esilläoloajat, infonäyttöjen sijainnit ja muut katsomiskokemusta selkeyttävät graafiset ja visuaaliset seikat. (Screen-Cloud Ltd., i.a.)

2.5.3 Organisaation äänensävy

Kun viestintää toteutetaan organisaation nimissä, sanoman sävy vaikuttaa siihen, muodostuuko organisaatiosta auktoriteettinen vai ystävällinen, helposti lähestyttävä vai etäinen, särmikäs vai lämmin, miellyttävä vai ärsyttävä vaikutelma. Tilanteeseen sopivan äänensävyn on tarkoitus auttaa organisaatiota sitouttamaan yleisöään. Siksi organisaation viestinnästä vastaavien on merkittävää tiedostaa, minkälainen kielenkäyttö toimii parhaalla mahdollisella tavalla heidän kohderyhmilleen. Mitä suuremmasta ja epäyhtenäisemmästä vastaanottajien joukosta on kyse, sitä perustellumpaa on omaksua neutraali kielenkäyttö organisaatiolta tulevan viestinnän tarkoituksiin. (Öörni, 2018.)

3 TUTKIMUSONGELMA, TUTKIMUSKYSYMYKSET, TUTKIMUSMETELMÄT JA TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tutkimusongelma perustuu tutkimuksen suorittajan havaitsemiin käytännön haasteisiin terveydenhuoltoalan digitaalisten infonäyttöjen kautta tapahtuvassa potilas- ja asiakasviestinnässä. Erityinen huomio on kiinnitetty infonäyttöjen suunnittelun ongelmiin viestinnän selkeän saavutettavuuden näkökulmasta. Opinnäytetyön tutkimusongelmana on selvittää, miten terveydenhuollon asiakkaat voivat parhaalla mahdollisella tavalla saavuttaa digitaalisten infonäyttöjen sisällön. Tavoitteena on tunnistaa tekijöitä, jotka edistävät asiakaslähtöistä sisältöjen suunnittelua, ottaen huomioon potilasviestinnän sensitiivisyyden ja selkeyden, sekä graafiset ja muut visuaaliset tekijät.

Edellä kuvatun tutkimusongelman ratkaisemiseksi tutkimuksessa etsitään vastauksia seuraaviin kahteen tutkimuskysymykseen:

1. Millaiset tekijät vahvistavat informaation saavutettavuutta digitaalisten infonäyttöjen kautta?
2. Miten digitaalisten infonäyttöjen sisältöjen viestinnän suunnittelussa huomioidaan saavutettavuus?

3.2 Käytetyt tutkimusmenetelmät

Tutkimuksen kohteeksi valikoituivat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Oulun yliopistollisen sairaalan psykiatrian tulosalueen digitaalisten infonäyttöjen parissa työskentelevät henkilöt. Tämä valinta perustui käytännön ja rajallisesti käytävissä olevista resursseista johtuviin syihin sekä tutkimuksen tekijän omiin kokemuksiin, mikä loi luonnollisen yhteyden tutkimusaiheeseen. Tutkimuksen laadullinen luonne huomioon ottaen käytetyt tutkimusmenetelmät olivat

kirjallisuustutkimus ja strukturoitu haastattelututkimus. Haastattelutulosten analysointi toteutettiin induktiivisen analyysin menetelmällä, joka oli valittu sen soveltuvuuden vuoksi tarvittavan tiedon esiin saattamiseksi tutkimuskysymyksiin vastaattaessa.

3.3 Tutkimuksen suorittaminen

3.3.1 Aineiston keruu

Lähtökohta kirjallisuushaun luotettavuudelle oli sopivien tutkimuskysymysten asettaminen. Sopivat tutkimuskysymykset ohjaavat aineiston valintaa omasta puolestaan. Luotettavuutta voidaan edistää myös kirjallisuuden tutkimisen vaiheiden jäsentämisellä. (Kangasniemi ym., 2013.)

Opinnäytetyön kulku eteni niin, että ensimmäiseksi suoritettiin kirjallisuuden tutkimus ja muotoiltiin kaksi tutkimuskysymystä: ”Millaiset tekijät vahvistavat informaation välitystä digitaalisten infonäyttöjen kautta?” ja ”Miten digitaalisten infonäyttöjen sisältöjen viestinnän suunnittelussa huomioidaan saavutettavuus?”.

Koska opinnäytetyön aihetta käsittelevää kirjallisuutta oli saatavilla niukasti varsinkin suomen kielellä, haettiin tietoa erilaisten viitekehysten, kuten mainosmaailman lainalaisuuksien (ScreenCloud Ltd., i.a.), potilaan kuntoutumisen (Käsmä, 2010.) ja perinteisen potilasviestinnän kautta (Torkkola ym., 2002.), jolloin opinnäytetyön aiheeseen liittyvä tutkittu tieto oli löydettävissä.

Kirjallisuustutkimuksen hakusainoina käytettiin muun muassa: ”visual signage”, ”consumer psychology”, ”digital out of door advertisement”, ”digital signage content”, ”potilasopas”, ”potilasviestintä”, ”digitaalinen viestintä”, ”brand work in healthcare environment” ja ”selkokieli”. Aineistoon valittiin kirjoja, oppaita, tieteellisiä tutkimuksia, erilaisia tutkimusartikkeleja ja tutkimusjulkaisuja. Kirjallisuusosuus laadittiin tieteellisen kirjoittamisen periaatteita noudattaen.

Aineistoa kerätessä oltiin yhteydessä myös digitaalisten infonäyttöjen parissa toimivien yritysten sisällöntuotannon ammattilaisiin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Oulun yliopistollisen sairaalan Tulevaisuuden sairaalan projektista vastaavaan henkilöön, joiden kautta saatiin runsaasti käyttökelpoista informaatiota tiedonhakuun ajatellen. Nämä henkilöt toimivat tutkimuksen kannalta luotettavina informantteina. Informantti on yksilö, joka jakaa tietoa tutkijan kanssa sisäpiiriläisen näkökulmasta. (Kenton, 2024.)

3.3.2 Haastattelut

Opinnäytetyön tutkimuskohteena olivat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Oulun yliopistollisen sairaalan psykiatrian tulosalueen digitaalisten infonäyttöjen parissa työskentelevät henkilöt. Opinnäytetyötä varten haettiin tutkimuslupa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Oulun yliopistollisen sairaalan psykiatrian tulosalueen ylihoitajalta. Kun lupa oli kirjallisesti myönnetty keväällä 2023, lähetettiin sähköpostitse tiedusteluja OYS:n psykiatrian digitaalisten infonäyttöjen parissa työskenteleville hoitajille ja muille digitaalisten infonäyttöjen parissa työskenteleville ammattilaisille halukkuudesta osallistua opinnäytetyötä varten tehtävään haastatteluun. Haastatteluun suostuvat henkilöt vastasivat sähköpostitse, ja sovittiin yhdessä haastateltaville sopivat ajat. Sähköpostissa kerrottiin haastateltaville opinnäytetyön aiheesta, haastattelun arvoitu kestoajaksi, haastattelun kulku ja haastateltavan oikeudet. Hoitajat olivat kokeneita lähi-, perus- ja sairaanhoitajia, jotka olivat työskennelleet ammatissaan muutamista vuosista kymmeneen vuosiin. Muut ammattilaiset olivat esimiesasemassa tai digitaaliseen viestintään liittyvässä asemassa työskenteleviä henkilöitä. Varsinaiset haastattelut toteutettiin puolistrukturoituna yksilöhaastatteluina, koska haluttiin saada esiin haastateltavien omakohtaisia ja yksilöllisiä kokemuksia. Teknisesti haastattelut toteutettiin etäyhteydellä Teams-videopuheluiden kautta. Jokaisen haastattelun aluksi pyydettiin suusanallisesti lupa haastattelun tallentamiseen ja korostettiin, että haastateltavien henkilöllisyys tulee pysymään anonyyminä.

Opinnäytetyössäni käytettiin puolistrukturoitua teemahaastattelua, jossa vastauksia ei ole sidottu vastausvaihtoehtoihin, vaan haastateltavat saavat vastata omin sanoin. Haastatteluissa päästään tällä keinolla huomioimaan

haastateltavien omaa elämysmaailmaa ja määritelmiä kokemuksistaan. Puolistrukturoitu haastattelu etenee käytännössä niin, että haastateltaville esitetään samat tai samankaltaiset kysymykset samassa tai hieman toisistaan poikkeavassa järjestyksessä haastattelutilanteen eteneminen huomioiden. (Hirsjärvi & Hurme, 2001.)

Haastattelun kysymysrunko suunniteltiin opinnäytetyön teoriaosuuden aihealueiden mukaiseksi ja itse haastateltavina toimi 6 terveydenhuoltoalan kentällä toimivaa potilastyössä ja potilasviestinnän parissa työskentelevää ammattilaista, joiden työ tapahtuu digitaalisten infonäyttöjen parissa, läheisyydessä tai ovat muuten perehtyneet työympäristönsä infonäyttöjen sisältöihin. Haastateltavat valittiin perustuen heidän työtehtäviinsä digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelun ja esillepanon parissa. Haastattelut toteutettiin etäyhteydellä Microsoft Teams-videopuheluiden välityksellä.

Laadulliseen tutkimukseen osallistuvien haastateltavien otannan suuri koko ei ole niin ratkaisevaa, kuin haastateltavien tuottamien tulkintojen kestävyys ja syvyys. Tämä aspekti huomioiden, haastateltavien henkilöiden valinta on avainasemassa tiedonkeruuta ajatellen. (Tuomi & Sarajärvi, 2002.)

3.3.3 Haastattelun analysointi

Opinnäytetyössä käytettiin analyysimenetelmänä induktiivista sisällönanalyysia. Induktiivisessa sisällönanalyysissä aineisto pelkistetään, ryhmitellään ja abstrahoidaan. (Kyngäs & Vanhanen, 1999.)

Jotta tutkimuksen tulokset saadaan esitettävään muotoon, tulee kerätty ja kirjoitettu teksti analysoida. (Kylmä & Juvakka, 2012) Sisällönanalyysi tarkoittaa dokumenttien sisällön kuvaamista sanallisesti. Sisällönanalyysiä pidetään yleisesti perusanalyysimenetelmänä, jota voidaan ottaa käyttöön kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä. Sen avulla voidaan toteuttaa useanlaisia tutkimuksia ja se on liitettävissä erilaisiin analyysikokonaisuuksiin. Sisällönanalyysimenetelmällä

pyritään saamaan tutkittavasta ilmiöstä kuvaus tiivistetysti ja yleismaailmallisessa muodossa. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.)

Sisällönanalyysin tarkoituksena on tuottaa tietoa tutkittavasta ilmiöstä kerätyn aineiston avulla tutkimuksen kohteena olevasta aiheesta. Sisällönanalyysi on systemaattinen aineiston analyysimenetelmä ja sen avulla kuvaillaan analyysin kohteena olevaa tekstiä. (Kylmä & Juvakka, 2012.) Tässä tutkimuksessa analyysin kohteena oleva teksti muodostui haastatteluista tehdyistä litteroiduista teksteistä.

Tulee huomioida, että yhden sanan valitseminen analyysiyksiköksi, voi muodostaa analyysistä liian yksinkertaisen. Yleisesti analyysiyksikkönä käytetään ajatuskokonaisuutta tai lausetta. Ajatuskokonaisuus on tiedonantajan esittämä ilmaisu, joka voi olla useiden lauseiden yhdistelmä. Informantin esittämä ajatuskokonaisuus vastaa tutkimuksessa esitettyyn tutkimuskysymykseen. Yksi ajatuskokonaisuus voi sisältää useita merkityksiä eli asioita, jotka vastaavat tutkimuskysymykseen. Tämä johtaa siihen, että yhdestä ajatuskokonaisuudesta voi esimerkiksi tulla pari pelkistettyä ilmausta, jotka vastaavat tutkimuskysymykseen, mutta hieman eri perspektiivistä. (Elo ym., 2022.)

Tämän tutkimuksen analyysiyksiköksi valittiin ”digitaaliset infonäytöt sairaalaympäristössä”. Tämä yksikkö kattaa tutkimuksen keskeisen aihealueen ja antaa mahdollisuuden syvälliseen tarkasteluun sekä eri näkökulmien analysointiin liittyen sairaalaympäristön digitaalisiin infonäyttöihin ja niiden saavutettavuuteen. Analyysiyksikkö tarkoittaa merkitykseen mukaan määräytyviä sisällön osia kuten yksittäisiä sanoja, lauseita tai ajatuskokonaisuuksia. Analyysiyksikön valinnan jälkeen aineisto luettiin useita kertoja läpi, jolloin saatiin luotua pohja itse analyysille. (Kyngäs & Vanhanen, 1999.)

Tutkimuksessa tehtiin yhteensä 6 erillistä haastattelua, joissa esitettiin vastaajille yhteensä 14 erillistä kysymystä. Vastauksia saatiin haastatteluista 84 kappaletta. Haastattelujen kautta kerätty aineisto järjestettiin tiedon tallennusta varten litteroimalla eli kirjoittamalla haastattelut puhtaaksi sananmukaisesti. (Hirsjärvi & Hurme, 2000.) Litteroiminen helpottaa tutkimusaineiston systemaattista läpikäymistä eli analysointia, ryhmittelyä ja luokittelua. (Vilkkä, 2015)

Haastattelujen litterointiin käytettiin Microsoft Teamsin Transcript-ominaisuutta, joka osoittautui erittäin hyödylliseksi ja aikaa säästäväksi työkaluksi. Microsoft Teamsin Transcript-ominaisuus transkriboi, eli muutti tallennetun puheen automaattisesti tekstimuotoon. Haastatteluista tallennettiin myös videotallenteet, joiden avulla haastatteluja voitiin tarkastella sekä tekstimuodossa että alkuperäisen ääniraidan kanssa yhtäaikaisesti.

Automaattista transkribointia hyödynnettäessä ilmeni, että automaattinen puheesta tekstiksi muuttaminen ei ollut täysin virheetöntä ja saattoi vaatia korjausta varsinkin, jos haastattelu sisälsi monimutkaista sanastoa tai haastateltavan puheessa oli epäselvyyttä. Tämä asia huomioiden jokainen transkriptio tarkistettiin erikseen verraten automaattisesti tuotettua tekstiä videon ääniraitaan, jonka jälkeen tehtiin manuaalisesti tarvittavat korjaukset ja siistinnät litteroituihin haastattelujen teksteihin.

Tämän jälkeen jokainen haastattelu purettiin erillisiin teema-alueisiin, jonka jälkeen kaikkien haastatteluiden teema-alueet yhdistettiin. Yhdistetystä teksteistä etsittiin samankaltaisuuksia ja poikkeavuuksia perehtyen materiaaliin tarkasti useilla lukukerroilla muistiinpanoja tehden. Asioista tehtiin havaintoja niiden esiintyvyyden, toistuvuuden ja erityisyyksien perusteella. Haastatteluista saatu aineiston pilkottiin osiin, käsitteellistettiin ja kasattiin loogiseksi kokonaisuudeksi. (Hirsjärvi & Hurme, 2000.)

Pelkistämisvaiheessa koodattiin aineistosta ilmaisut, jotka liittyivät itse tutkimustehtävään (Taulukko 1). Pelkistämisprosessia ohjasivat tutkimuskysymykset. Aineiston pelkistämisen jälkeen se ryhmiteltiin. Ryhmittelyvaiheessa yhdistettiin kategorisesti pelkistämisvaiheessa löydetyt kohdat, jotka liittyvät toisiinsa. Otettiin käsittelyyn siis aikaisemmin ryhmiteltyjä, pelkistettyjä ilmaisuja ja ne koottiin alaluokiksi. Ryhmittelyssä samaa asiaa kuvaavat termit yhdistetään luokaksi ja nimitään luokan kuvausta vastaavalla termillä. Abstrahoinnilla tarkoitetaan yleiskäsitteiden avulla muodostettavia luonnehdintoja tutkimuskohteesta. Abstrahointivaiheessa muodostettiin aikaisempien vaiheiden perusteella ryhmiä yleiskäsitteistä, joiden avulla pystyttiin antamaan kuvaus tutkintakohteesta (Taulukko 2).

Muodostaessa ala-, ylä- ja yhdistäviä eli pääluokkia päätettiin mitkä asiat voidaan yhdistää saman luokan alle ja mitä ei (Taulukko 3). Abstrahointia jatkettiin yhdistelemällä kategorioita sisällön ehdoilla niin pitkään, kun se oli mahdollista ja mielekästä. (Kyngäs & Vanhanen, 1999.)

Alaluokkia muodostettiin 56 kappaletta, joita yhdistämällä muodostettiin 13 kappaletta yläluokkia ja 7 kpl pääluokkia.

Analyysin loogisen etenemisen kuvaus vaatii huolellisen tarkastelun analyysipolun etenemisestä alaluokasta pääluokkaan. Tämän vaiheen tarkoituksena on varmistaa, että jokainen luotu alaluokka liittyy sisällöllisesti ja merkityksellisellä tavalla kaikkiin siitä johdettuihin ylä- ja pääluokkiin. Lopullinen analyysin tulos tiivistetään selkeästi ja havainnollistetaan taulukolla tai kuviolla, jotta sen keskeiset havainnot tulevat esille selkeästi ja ymmärrettävästi. (Elo ym., 2022.)

Taulukko 1. Alkuperäisilmausujen pelkistäminen

Alkuperäisilmaus	Pelkistetty ilmaus / alaluokka
<i>”Varmaan teknisen osaamisen puolesta ja sitten siinä saa välillä kikkailla kaikkia kuvia siihen ruutuun sopivaksi ja oikea formaatti ja näin että näkyy selkeästi niin varmaan sitä kautta kun semmoinen on hanskassa.”</i>	Tekninen osaaminen. Toimenkuva.

<p><i>”No virkani puolesta. Ja se kuuluu tähän, niinku kai oikeastaan kaikki muukin osastolla.”</i></p>	
---	--

Taulukko 2. Yläluokkien muodostaminen

Alaluokka	Yläluokka
<p>Tekninen osaaminen. Toimenkuva. Tietojärjestelmien hallinta. Osastolla tapahtuvaan toimintaan liittyvä vastuu.</p>	<p>Työnkuva ja työympäristö Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelutehtävät.</p>

Taulukko 3. Pääluokkien muodostaminen

Yläluokka	Pääluokka
<p>Työnkuva ja työympäristö Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelutehtävät.</p>	<p>Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelu työtehtävien kautta.</p>

4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Haastateltavina oli 6 vastaajaa, jotka työskentelivät sairaalaympäristössä digitaalisten infonäyttöjen sisällön parissa lähi-, perus- ja sairaanhoitajina sekä esihenkilöinä ja muuten asiakastyössä digitaalisen viestinnän parissa. Vastaajat olivat työskennelleet ammatissaan muutamista vuosista kymmeneen vuosiin. Kyselyt koostuivat erillisiin teemoihin jaotelluista asiakokonaisuuksista. Asiakokonaisuuksia olivat vastaajan taustatiedot, tekninen osaaminen, potilasviestintä, Haastattelujen ajallinen kesto vaihteli noin 20 minuutin ja 1 tunnin välillä.

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Tekninen osaaminen. Toimenkuva. Tietojärjestelmien hallinta. Osastolla tapahtuvaan toimintaan liittyvä vastuu. Työtehtävän kuvaus. Valikoituminen. Työympäristön kuvaus. Vastuu sisällönsuunnittelu-tehtävissä. Osallistuminen sisällönsuunnitteluun.	Työnkuva ja työympäristö Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelu-tehtävät.	1. Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelu työtehtävien kautta.
Käyttäjäkoulutus. Pehdytys. Itseoppiminen. Itseohjautuvuus. Ohjeistuksen ja koulutuksen puute.	Saatu opastus ja koulutus digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun.	2. Opastus ja koulutus digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun.

<p>Opastuksen sisältö ja laajuus.</p> <p>Ohjeistus.</p> <p>Koulutus.</p>		
<p>Ohjeistuksen muoto ja lähteet.</p> <p>Ohjeistuksen sisältö ja tarkkuus.</p> <p>Ohjauksen muoto ja toteutus.</p> <p>Ohjauksen sisältö ja laajuus.</p> <p>Ohjeistuksen ja koulutuksen puute.</p>	<p>Organisaatiolta saatu ohjeistus digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun.</p>	<p>3. Työnantajaorganisaation ohjeistus, ohjaus ja johtaminen.</p>
<p>Tiedonlähde ja -sisältö.</p> <p>Tiedon päivitys ja ylläpito.</p> <p>Tiedotus.</p>	<p>Infonäytöillä esitettävän tiedon alkuperä.</p>	<p>4. Tiedonhankinta digitaalisia infonäyttöjä varten.</p>
<p>Suunnittelunäkökulmat ja -periaatteet.</p> <p>Infonäyttöjen oikeanlainen fyysinen sijoittelu.</p> <p>Käytetyt suunnittelumenetelmät.</p> <p>Yhtenäinen teema.</p> <p>Visuaalisuus.</p> <p>Selkeys.</p>	<p>Infonäyttöjen visuaalisen suunnittelun perusteet.</p>	<p>5. Digitaalisten infonäyttöjen visuaalinen suunnittelu.</p>

<p>Infonäyttöjen käyttö tiedonlähteenä.</p> <p>Infonäyttöjen rooli tiedon jakamisessa.</p> <p>Potilasohjauksen tärkeys infonäytöissä.</p> <p>Potilasohjauksen sisällyttäminen sisältösuunnitteluun.</p> <p>Sisällön vaikutus potilaskokemukseen.</p> <p>Sisällön vaikutus kuntoutumiseen.</p> <p>Saavutettavuuden periaatteet sisällönteksteissä.</p> <p>Selkokieliisyys.</p> <p>Erityistarpeiden huomiointi sisällönteksteissä.</p> <p>Visuaalisen ilmaisun tärkeys sisällön suunnittelussa.</p> <p>Luettavuuden huomiointi sisällön suunnittelussa.</p> <p>Äänensävyn esiintuominen terveydenhuollon organisaation edustamisessa.</p> <p>Infonäyttöjen rooli organisaation äänensävyn välittämisessä.</p> <p>Kirjallinen sävy.</p> <p>Kuntoutuksen näkökulma.</p> <p>Potilasohjaus.</p>	<p>Infonäyttöjen merkitys tiedonjakajana ja viestintäalustana.</p> <p>Potilasohjauksen sisällyttäminen digitaalisten infonäyttöjen sisältöön.</p> <p>Potilaskokemuksen ja kuntoutumisen huomiointi sisältösuunnittelussa.</p> <p>Saavutettavuuden huomiointi sisällöntekstien suunnittelussa.</p> <p>Selkeän visuaalisen ilmaisun ja luettavuuden vaikutus suunnitteluun.</p> <p>Äänensävyn esiintuominen terveydenhuollon organisaation edustamisessa.</p>	<p>6. Sairaalan digitaalisten infonäyttöjen käyttö ja vaikutus.</p>
---	---	---

<p>Toiveet digitaalisten infonäyttöjen sisällön parantamiseksi.</p> <p>Ideat uudeltaisesta sisällöstä.</p> <p>Ehdotukset sisällön kehittämiseksi.</p> <p>Kehittämisehdotukset nykyisen sisällön suhteen.</p> <p>Ehdotukset uusista toiminnallisuuksista.</p> <p>Kehitys.</p> <p>Yhteistyö.</p>	<p>Toiveet ja ideat sisällön kehittämiseksi.</p>	<p>7. Kehitysehdotukset digitaalisten infonäyttöjen sisällölle.</p>
--	--	---

4.1 Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelu työtehtävien kautta

Haastatteluvastaajat kertoivat, että vastuu digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelusta ja hallinnasta kuuluu heidän ammattirooliinsa. Tämä antaa viitteitä siihen, että henkilöt valikoituvat vastaaviksi infonäyttöjen ylläpitäjiksi osastolla tapahtuvan toiminnan ja omien ammatillisten vastualueidensa perusteella.

Useat vastaajat kertoivat, että heidän roolinsa digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjinä edellyttää yhdistelmää teknisistä, graafisista ja hoitoalan osaamisesta. Esimerkiksi IT-insinööri- ja sairaanhoitajataustasta voi olla hyötyä digitaalisten infonäyttöjen hallinnassa. Tämä osaaminen voi vaikuttaa henkilön valikoitumiseen vastaavaksi digitaalisista infonäytöistä.

Yksi vastaajista kertoi valikoituneensa vastaaviksi ehkä osittain sen vuoksi, että esihenkilöillä oli mielikuva tietojärjestelmien perusasioiden olevan hänelle tuttuja. Tämä antaa viitteitä siihen, että esihenkilöiden suositukset ja mielikuvat voivat vaikuttaa henkilön valintaan digitaalisten infonäyttöjen vastaavaksi.

Yksi vastaaja nostaa esille kiinnostuksensa digitaalisista asioista ja kiinnostuksensa vastuuroolista osaston digivastaavana. Tämä antaa viitteitä siitä, että henkilöiden kiinnostus ja halukkuus vastuurooliin voivat vaikuttaa valikoitumiseen digitaalisten infonäyttöjen vastaavaksi.

Vastaajat kuvasivat digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelua työtehtäviensä kautta seuraavasti:

"No virkani puolesta. Ja se kuuluu tähän, niinku kai oikeastaan kaikki muukin osastolla." - Vastaaja #1

"Niin no siis joo no se varmaan varmaan sitten se että kun itsellä on IT insinöörin pohjalla sairaanhoitajakoulutuksen lisäksi. Graafinen puoli ja taiteellinen puoli on semmoinen kanssa oma oma alansa." - Vastaaja #2

"Varmaan teknisen osaamisen puolesta ja sitten siinä saa välillä kikkailla kaikkia kuvia siihen ruutuun sopivaksi ja oikea formaatti ja näin että näkyy selkeästi niin varmaan sitä kautta kun semmoinen on hanskassa." - Vastaaja #4

"No oikeastaan sillä niin sillä tavallaan niinku nää tekoon kiinnostunut näistä tällöisistä asioista niinku näin niin hyvin usein niinku tota just tällöiset hommat tehtävät sitten niinku tulee niinku esimerkiksi minulle ja ja muille, jotka on niinku vastaavasti kiinnostuneita." - Vastaaja #5

"Muistelen vain, että kysyttiin, haluanko kollegan kanssa alkaa vastaaviksi ja sitten siihen suostuttiin. Toki esihenkilöillä oli ehkä jonkinlainen mielikuva, että tietojärjestelmät ovat ennestään tuttuja ainakin perusasioiden suhteen, joten varmaan siksikin tiesivät meitä siihen kysyä. Mutta mitään virallisempaa syytä en tiedä, että miksi juuri meitä pestiin ehdotettiin." - Vastaaja #6

4.2 Opastus ja koulutus digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun

Vastaajat nostivat esille tarvetta selkeälle viitekehykselle, rajojen määrittelylle ja kattavalle opastukselle, jotta he pystyisivät suunnittelemaan digitaalisten infonäyttöjen sisältöä järkevästi ja tehokkaasti. Kirjalliset ohjeet ja pienimuotoinen koulutus oli vastaajien mukaan koettu hyödylliseksi. Vastaajien mukaan he ovat voineet jakaa oppimaansa ja ohjeistaa muita työntekijöitä osastoilleen sijoitettujen digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa ja niiden teknisessä käytössä. Tämä viittaa siihen, että organisaatiossa on olemassa käytäntöjä, joissa työntekijät opastavat toisiaan ja jakavat tietämystään aiheesta. Vastaukset antavat viitteitä siitä, että digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelusta vastaa usein osasto tai yksikkö itse, mutta samalla korostetaan tarvetta selkeille ja yhteisille ohjeille, suunnittelumahdollisuuksille ja viitekehyksille. Lisäksi vastaajat nostavat esiin koulutuksen, selkeän ohjeistuksen, sisällön päivittämisen ja tiedotuksen roolin sekä teknisen tuen merkityksen.

Vastaajat kuvasivat opastusta ja koulutusta digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun seuraavasti:

"No se on helppo vastata eli en minkäänlaista." - Vastaaja #1

"Ei minkään näköistä opastusta ei infoa, ei viitekehystä missä rajoissa saisi jotain tehdä... Ei todellakaan tätä päivää." - Vastaaja #2

"Se päivittäminen, mutta tuota tässäkö ei ole minkään näköistä viitekehystä eikä minkään näköistä niinku semmoista tahoaa, joka jotenkin ohjaisi tätä ja kertoisi että mitä sinne saa laittaa ja muuta niin se on niinku käytännössä jäänyt sitten aika vähän vähälle tuo koko infonäyttöjen suunnittelu tuossa kun ei saa minkään näköisiä valtuuksia tehdä mitään, mutta silti kukaan ei anna tuota mitään ohjeita että mitä mitä saisi tehdä." - Vastaaja #2

"En ole saanut varsinaista koulutusta tai semmoista." - Vastaaja#3

"Siihen tuli ohjeet, miten näyttö toimii ja miten sinne siirretään kuvia."- Vastaaja #4

"Sain opastusta viitisen vuotta sitten." – Vastaaja #5

"Siihen tuli ohjeet, miten näyttö toimii ja miten sinne siirretään kuvia... Olen ohjastanut muita työntekijöitä siihen, miten se toimii." – Vastaaja #6

4.3 Työnantajaorganisaation ohjeistus, ohjaus ja johtaminen

Useat vastaajat kertovat, että he eivät ole saaneet riittävästi ohjeita, opastusta tai koulutusta työnantajaorganisaatiolta liittyen digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun. Tämä antaa viitteitä siitä, että tietopohja, ohjeistus ja opastus voivat olla puutteellisia organisaatiossa, mikä voi omalta osaltaan vaikuttaa työntekijöiden tietämykseen ja osaamiseen.

Vastaajat kuvasivat työnantajaorganisaation ohjeistusta, ohjausta ja johtamista infonäyttöjen sisällön suunnitteluun seuraavasti:

"En kyllä muista, että olisi tullut ainakaan silloin mitään semmoista [työnantajaorganisaatiolta]" -Vastaaja #2

Ei mitään... nimenomaan kun siihen ei ole mitään semmoista, niinku että itsellä olisi osaamista ja pystyisi niinku tekemään paljon laajemminkin sen suunnittelemaan semmoiseksi järkeväksi. Jos olisi näitä tiettyjä valmiita infonäytön pohjia näitä tämmöisiä just missä oli tietynlaiset logot... Nykyiset on hyvin tökeröitä... ja itsellä olisi osaamista tehdä nämäkin täysin uusiksi, jos siihen olisi joku lupa, mutta ei minkään näköistä opastusta, ei infoa, ei viitekehystä missä rajoissa saisi jotain tehdä, ohjeistus oli vaan lähinnä että jotakin pitäisi tuonne laittaa." - Vastaaja #2

"Silloinhan joskus vuonna nappia kypärä... en edes muista milloin ne infonäytöt meille tuli. siitähän on jo aika kauan aikaa, niin silloinhan sitä katsottiin...jotakin

semmoista opastusta sain, mutta varsinaista koulutusta tai semmoista niin en ole saanut ja ei kyllä tosiaan viime vuosina niin, tähän voi vastata, että ei mitään.”

Vastaaja #3

4.4 Tiedonhankinta digitaalisia infonäyttöjä varten

Vastaajat kertoivat, että päätökset digitaalisten infonäyttöjen sisällön lisäämisestä tehdään osastojen sisällä. Digitaalisten infonäyttöjen vastuuhenkilöt keskustelevat esimiestensä kanssa siitä, mitä tietoa näytöillä tulisi olla. Tämä viittaa siihen, että päätöksentekoprosessiin ja vastuunjakoon liittyvät näkökulmat ovat merkittäviä tiedonhankinnan kannalta. Tämä toimintamalli antaa viitteitä myös siitä, että digitaalisten infonäyttöjen suunnittelu pyritään toteuttamaan yhden tai useamman henkilön parhaimmaksi kokeman subjektiivisen näkemyksen pohjalta, tarkemman ohjeistuksen tai struktuurin puuttuessa.

Vastaajat kertoivat tiedonkeruun digitaalisten infonäyttöjen sisällön tuottamiseen tapahtuvan keskustelemalla ja ideoimalla muiden hoitajien kanssa ja sen jälkeen pyritään saamaan hyväksyntä osastonhoitajalta tai apulaisosastonhoitajalta. Tämä antaa viitteitä siihen, että tiedonhankinnassa on mukana useita tahoja ja hyväksyntäprosessi koetaan tärkeänä osa infonäyttöjen sisältöjen muodostamisessa.

Yksi vastaajista otti esille, että osastoilla on mahdollisuus suunnitella ja esittää yksikkökohtaista tietoa infonäyttöjen välityksellä. Tämä antaa viitteitä siitä, että infonäytöillä voidaan esittää osastokohtaista toimintaa ja päivätietoja, kuten työvuoroissa olevat hoitajat, lääkärit ja muut tiettyyn päivään, viikkoon tai juhlapyhään liittyvät tapahtumat.

Vastaajat kertoivat, että infonäytöillä tiedotetaan esimerkiksi rokotuksista, äänestysmahdollisuuksista vaaleissa, opasteista, ruokalistaista ja sairaalapastorin yhteystiedoista. Tämä antaa viitteitä siitä että, digitaalisilla infonäytöillä esitetään käytäntöihin ja osaston päivittäisjärjestykseen liittyvää tiedotusta ja ajankohtaista tietoa.

Vastaajat pohtivat myös sitä, kuinka paljon ihmiset todellisuudessa kiinnittävät huomiota infonäyttöihin ja kuinka tehokkaasti tieto välittyy. Tämä antoi viitteitä tiedonhankinnan merkittävyydestä infonäyttöjen näkyvyyden ja vaikutuksen arvioinnissa, mikä voi olla tärkeä osa tiedonhankinnassa ja uusien ruutujen suunnittelussa digitaalisiin infonäyttöihin.

Vastaajat kuvasivat tiedonhankintaa digitaalisia infonäyttöjä varten seuraavasti:

"Hallinnosta ei tule kyllä mitään, että... Me sitten yksikössä esimiehet ja ne ketkä sinne laittaa niitä niin keskustellaan että mitä siellä olisi hyvä olla, että sillä osaston sisällä se käytännössä päätös tehdään mitä siellä lukee. Parhaan arvionsa mukaan [digitaalisista infonäytöistä vastaavat tekevät]". - Vastaaja #1

"Yksikkökohtaisesti ja joillakin ihan onkin siellä jotakin semmoista yksikkökohtaista infoa." – Vastaaja #2

"Meillähän on sinne tuotettu sitä yhteistä sisältöä silloin alun alkaen kun ne on meille tullut... Yksikkökohtaisesti ja joillakin ihan onkin siellä jotakin semmoista yksikkökohtaista infoa." - Vastaaja #3

"Keskustellaan että mitä siellä olisi hyvä olla... Sillä osaston sisällä se käytännössä päätös tehdään mitä siellä lukee." – Vastaaja #3

"Yleensä jos on vaikka jotakin esimerkiksi henkilökunnan rokotuksia tai muita niin sitten niistä... Sitten tuolta intrasta ruokalistat tai sitten muita kalenteritilojen varauksia." – Vastaaja #4

"Sehän meillä sijaitsee tuolla ruokasalissa ja koska siinäkin on vähän omat ongelmansa... Ei tiedä, että kuinka paljon ne ihmiset edes katselee niitä." – Vastaaja #5

"Ollaan sinne sinne tuota jotakin infoa sitten meidän niinku oman osaston toiminnasta laitettu näkyviin." – Vastaaja #6

4.5 Digitaalisten infonäyttöjen visuaalinen suunnittelu

Vastaajat kertoivat, että infonäyttöjen visuaalinen suunnittelu ei ole ollut erityisen strukturoitua eikä yhteistä linjaa ole olemassa. Suunnittelu ja toteutus on jäänyt näin ollen yksittäisten yksiköiden ja digitaalisista infonäytöistä vastaavien työntekijöiden vastuulle. Vastaajat myös korostivat visuaalisen suunnittelun selkeyttä ja helppolukuisuutta, jotta infonäytöllä näytettävä tieto olisi helposti saavutettavissa ja ymmärrettävissä. Esille nousevia osa-alueita olivat graafisen ilmeen päivityksen tarve, visuaalisen suunnittelun puutteet ja hajautuneisuus, rajoitukset infonäytön koossa ja sisällössä sekä infonäytön sijoittelun ja teknisten haasteiden vaikutus saavutettavuuteen.

Yksi vastaajista kertoi graafisen suunnittelun liittyvän fontteihin ja visuaalisiin elementteihin, kuten digitaalisten infonäyttöjen ruutujen taustaväreihin. Vastaajat nostivat esiin tarvetta käyttää selkeitä värejä ja kontrasteja, jotka eivät hankaloita tiedon havaitsemista ja lukemista. Vastaajien mukaan infonäytön tulisi olla visuaalisesti miellyttävä katsojalle ja sisällön tulisi vastata nykypäivän standardeja.

Yksi vastaajista korostaa infonäytön tekstin riittävän koon merkitystä, jotta teksti olisi selkeästi luettavissa eri etäisyyksiltä. Vastaajien mukaan digitaalisen infonäytön sisällön tulisi olla helposti hahmotettavissa ja ymmärrettävissä kauempaa-kin katsottaessa. Yksi vastaaja ottaa esille myös infonäytössä näkyvillä olevan ruudun esilläoloajan, jonka on testaamalla ja oman arvionsa mukaan päätelty olevan paras 30 sekunnin mittaisena.

Yksi vastaajista kertoo digitaalisilla infonäyttöillä näkyvän sisällön muistuttavan usein perinteisiä dioja. Tämä antaa viitteitä siihen, että sisällön visuaalinen suunnittelu voi olla melko perinteistä eikä välttämättä hyödynnä täysimääräisesti digitaalisten infonäyttöjen mahdollisuuksia.

Vastaajat kuvasivat digitaalisten infonäyttöjen visuaalista suunnittelua seuraavasti:

"Niinku tavallaan jonkun verran graafisesti ja minkälaisilla fonteilla ja minkä mikä on semmoinen miellyttävä ihmisille. Helppo lukea ja katsoa, eikä se ole semmoinen niinku nyt... niinku se olisi tehty 30 vuotta sitten MS Paintilla." - Vastaja #2

"Yleensä nuo fonttien ja pohjien värit ne on samanlaiset tuommoista sinistä ja valkoista niin niitä käytetään siinä taustaväreinä ja sitten että teksti on riittävän iso että saa selvää mutta kuitenkin että se ei niinku veny liikaa kun se silloinkin menee epäselväksi ja sitten jos sitä liikaa... isontaa, venyttää ja, että mahdollisimman selkeä. Kaukaakin katsottuna." - Vastaja #4

"No mä luulen se, että se on aika lailla OH:n (osastonhoitaja) käsialaa nämä on. Että tota ne on niinku semmoisia niinku perinteisiä dioja siinä niinku menee... Liukuu siinä näytöllä. Että tota ei se varmaan sen kummempi ole." - Vastaja #5

"Se, että se olisi semmoinen selkeä... Ja jotenkin helposti luettava, että siellä ei hirveän paljon olisi ainakaan matskua yhdellä ruudulla... se aika mitä ovat näkyvillä...helposti jotenkin niinku luettavissa oleva se mitä siellä inforuudussa näkyy." - Vastaja #6

"Kyllä se vähintään se [digitaalisen infonäytön ruutu] puoli minuuttia...varmaan on hyvä olla se ruudun kuitenkin siinä, varsinkin jos siinä vähänkään enemmän sitä tekstiä on.. sen ehtii niinku oikeasti lukija ja sillä tavallaan niinku vaikka vähän sisäistääkin siinä kun sitä lukee" - Vastaja #6

4.6 Sairaalan digitaalisten infonäyttöjen käyttö ja vaikutus

4.6.1 Infonäyttöjen merkitys tiedonjakajina ja viestintäalustoina

Useilla vastaajilla oli näkemys, että sairaalaympäristön digitaalisilla infonäyttöillä on paljon potentiaalia, mutta teknologian antamia mahdollisuuksia ei tunneta eikä hyödynnetä täysimääräisesti. Niiden avulla voitaisiin välittää huomattavasti nykyistä monipuolisempia erilaisia sisältöjä, kuten lääkäreiden vastaanottoajat, erilaiset yleispätevät ohjeistukset ja kolmannen sektorin palveluiden esittelyt. Yhden

vastaajan mukaan infonäytöillä voisi olla enemmän interaktiivisuutta ja toimintoja, kuten kosketusnäyttö ja hakutoiminto.

Vastaajat näkivät digitaaliset infonäytöt sairaalaviestinnän välineenä, jolla voidaan välittää sekä yleisiä sairaalaohjeistuksia että yksikkökohtaisia ohjeita. Vastaajien mukaan digitaaliset infonäytöt voivat tarjota selkeää, kohdennettua ja ajantasaista tietoa potilaille, esimerkiksi potilasasiamiehen yhteystiedot, potilaan velvollisuudet, osaston päiväjärjestyksen ja muut sairaalaympäristön tärkeät ilmoitukset.

Vastaajat pohtivat kuinka paljon potilaat todellisuudessa hyödyntävät infonäyttöjen esittämää informaatiota. Vaikka infonäytöillä on potentiaalia, vastaajat arvioivat, että potilailla infonäyttöjen hyödyntäminen voi jäädä marginaaliseksi. Tämä voi johtua infonäyttöjen epäkäytännöllisestä sijainnista, korkeudesta, näyttöruudun koosta tai siitä, että potilaat eivät ole tottuneet hyödyntämään niitä aktiivisesti.

Yksi vastaajista nosti esille digitaalisten infonäyttöjen sijoituspaikan merkityksen. Hän pohti, voisivatko näytöt olla paremmin sijoitettuina ja paremmin näkyvillä, potilasturvallisuustekijät huomioiden.

Vastaajat kuvasivat digitaalisten infonäyttöjen merkitystä viestintäalustoina ja tiedonjakajina seuraavasti:

"Mä ajattelisin, että meillä olisi paljon siinä niinku kehitettävä, että kuinka paljon me voitaisiin hyödyntää sitä. Että nythän se varmaan pääasiassa on tämmöisiä aikataulullisia asioita ja muita, että me voitaisiin paljon enemmänkin sitä hyödyntää." - Vastaaja #1

"No minusta siinä olisi tosi paljon potentiaalia nimenomaan. Siis varsinkin tässä niinku tuota sairaalamaailmassa, että justiin näissä päivystyspaikoissa erityisesti ihmiset joutuu siellä joskus odottamaan pitkiäkin aikoja ja siellä voi olla semmoista tuota sisältöä siis paljonkin mikään niinku mitä ei tarvitse tulla [erikseen hoitajalta] kysymään. "Ei millään tavalla (kohdennettua)... voisi asioita päivittää

ja sitä hyödyntää että se nyt vaan niinku jämähtänyt tuonne eikä sille ole pitkään aikaan tehty mitään ja näyttökin jo väärässä paikassa ja niin korkealla ja huonossa ettei potilaat sitä näe." - Vastaja #2

"No mä näkisin että niissä olisi paljon enemmän ensiksikin potentiaalia kuin mitä me nykyään niistä hyödynnetään. Ja mä ajattelen että se on tietyllä tavalla semmoista nykyaikaa." - Vastaja #3

"Se voisi olla jopa siis tämmöisen niinku ihan kosketusnäyttönä semmoinen mistä voisi niinku hakea sitä tietoa." - Vastaja #5

"No sanotaanko näin, että jos niinku rehellisiä ollaan...aika vaihteleva se varmaan on se tavallaan mitä me sen kautta voidaan, niinku meidän potilaalle saavuttaa...informaatiota... tavallaan se... kuinka paljon meidän potilaat sitten loppupeleissä sitä hyödyntää niin voi varmaan olla aika sitten kuitenkin marginaalissa se." - Vastaja #6

4.6.2 Potilasohjauksellinen sisältö

Vastaukset antoivat viitteitä digitaalisten infonäyttöjen potilasohjaukseen liittyvän sisältöjen suunnittelun vaihtelusta eri yksiköissä. Yksi vastaja kertoi sisältöjen suunnittelun olevan vähäistä, kun taas toinen vastaja otti nosti esille idean potilaiden osallistamisesta infonäyttöjen sisällön suunnitteluprosessiin. Tämä antoi viitteitä siihen, että potilasohjauksellisen ja potilaslähtöisen sisällönsuunnittelun taso ja potilaiden osallistaminen vaihtelivat eri osastoilla ja yksiköissä.

Yksi vastaja otti esille digitaalisten infonäyttöjen sisältöjen monipuolisuuden kuten erilaisiin palveluihin liittyvät tiedot, psykoedukaation ja ahdistuksen hallintakeinot. Tämä antoi viitteitä siitä, että infonäytöillä on mahdollista tarjota erilaisia hoitoon liittyviä tietoja ja ohjeita potilaille, josta he voivat löytää tarvitsemansa tiedon itsenäisesti.

Yksi vastaajista toi esille potilasohjaukseen liittyviä osa-alueita, kuten potilasasiemiehen numerot ja viikko-ohjelmat. Digitaaliset infonäytöt voivat vastaajan mukaan tarjota ohjaustietoa potilaille jo osaston esittelyssä ja auttaa heitä hahmottamaan osaston ja sairaalan toimintaa.

Yksi vastaajista kertoi, että infonäytöt voivat olla avuksi juuri osastolle saapuneille potilaille, auttaen heitä hahmottamaan uutta ympäristöä ja löytämään sairaalaympäristöön, hoitoprosessiin ja osastolta uloskirjoituksen jälkeiseen jatkohoitoon liittyvää tietoa. Tämä antoi viitteitä siitä, että infonäyttöjen avulla on mahdollista helpottaa potilaiden orientaatiota uuteen ympäristöön, luoda rohkaisevia näkymiä tulevaisuudesta ja omalta osaltaan varmistaa, että potilaat saavat tarpeelliset tiedot nopeasti ja helposti.

Yksi vastaajista korosti tarvetta digitaalisten infonäyttöjen potilasohjauksellisen sisällön suunnitteluprosessille ja vastuuhenkilöiden tukemiselle, jotta infonäyttöjä voidaan hyödyntää. Tämä antaa viitteitä, että suunnittelu ja koordinointi ovat merkittäviä tekijöitä infonäyttöjen tehokkaassa hyödyntämisessä potilasohjauksessa.

Yksi vastaajista nosti esille osastolla käytössä olevien interventioiden ja toimintamallien esittelyn. Tämä viittaa siihen, että digitaaliset infonäytöt voivat oikealla tavalla kohdennettuina ja suunniteltuina toimia tehokkaana viestintä- ja ohjauskanavana hoitohenkilöstöltä potilaille.

Vastaajat kuvasivat digitaalisten infonäyttöjen potilasohjauksellista sisältöä seuraavasti:

"Ei niitä kyllä niinku suunnitella vaan ne on semmoisia...siellä on semmoisia yleisiä asioita ainakin meidän yksikössä, että ehkä niitä ei oikein hirveän paljon suunnitella." - Vastaaja #1

"Niin sitä palveluista ja tämmöisestä, niinku että mitä sen hoidon jälkeen ja avohoidon palveluista ja sitten jopa ihan tämmöistä psykoedukatiivista sisältöä." - Vastaaja #2

"Siinäkin olisi varmaan paljon semmoista, että kun hetki pysähdyttäisi miettimään. Sitä suunnittelua ja siihen olisi vastuuhenkilöt nimetty ja otettaisiin ne potilaatkin mukaan siihen." - Vastaja #3

"Jos mä otan potilaan vastaan ja lähden esittelemään osastoa niin minusta se on tärkeä osa osaston esittelyä kun käydään nämä infotaulut läpi ja siinä justinsa potilaalle on helpompi, kun hän tietää heti potilasasiamiehen numeron ja tämmöiset." - Vastaja #5

"Päivätiedotehan meillä tosiaan siellä on... Muistaakseni tästä niinku Safe Wards toimintamallista mitä meidänkin osastolla hyödynnetään niin siitä meillä on useampia ruutuja siellä, että tavallaan se on varmaan semmoinen ihan konkreettinenkin asia mitä ollaan hyödynnetty sitä näyttöä...eräaseen [Safe Wards] interventioon liittyvää ihan tämmöinen, niinku lyhyt maininta, että mikäli jokin asia mietityttää, niin ole yhteydessä henkilökuntaan." - Vastaja #6

4.6.3 Potilaskokemuksen ja kuntoutumisen näkökulma

Digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelun potilaskokemuksen ja kuntoutumisen näkökulmasta nousi esille infonäyttöjen sisällön suunnittelun puute ja tarve selkeälle viitekehykselle, positiivisen potilaskokemuksen ja kuntoutumiseen liittyvien lähtökohtien huomioiminen infonäyttöjen sisällön suunnittelussa, sisällön selkeys ja kielen huomioiminen potilaiden voinnin ja kuntoutumisen näkökulmasta sekä tarve yhtenäiselle ja potilaslähtöiselle viestinnälle.

Vastajat ottivat esille, että digitaalisten infonäyttöjen sisällön potilaskokemuksen ja potilaan kuntoutumiseen liittyvissä näkökulmissa suunnitteluun ei juurikaan kiinnitetä huomiota tai suunnitelmaa puuttuu kokonaan. Vastajat korostivat tarvetta määrittää selkeä viitekehys ja rakenteet sisällön valitsemiseksi ja päivittämiseksi. Tämä antoi viitteitä osasto- ja yksikkökohtaisesta vaihtelusta potilaskokemukseen ja kuntouttavaan työotteeseen liittyvien tietojen esittämisestä digitaalisilla infonäytöillä.

Yksi vastaajista nosti esille näkemyksen, että infonäyttöjen sisältö tulisi suunnitella lähtökohtaisesti potilaiden tarpeiden ja kuntoutumisen näkökulmasta. Vastaaaja ehdottaa osaston päiväohjelman ja ryhmätoimintojen esittämistä infonäytöillä, jotta potilaat voivat hyötyä tiedosta kuntoutumisen aikana.

Yksi vastaaja mainitsi kielenkäytön ja oikeinkirjoituksen merkityksen varsinkin sekavassa tilassa olevien potilaiden mahdollisuuksista vastaanottaa digitaalisilla infonäytöillä esillä olevaa viestintää. Yksi vastaajista otti esille juhlapyhien toivotukset, joita heidän osastonsa infonäytöillä esitetään.

Yksi vastaajista otti esille käytettävyyden ja helppokäyttöisyyden näkökulman potilaskokemukseen ja kuntouttavaan työotteeseen liittyen. Vastaaaja nosti esille, että infonäytöillä näkyvien potilaille suunnattujen ohjeiden tulisi olla selkeitä ja potilaiden tulisi pystyä ymmärtämään niitä itsenäisesti. Vastaaaja kertoo myös, että infonäytöt ovat pääasiassa informaatiopainotteisia, mutta niiden avulla voidaan myös avata vuorovaikutteista keskustelua henkilökunnan ja potilaiden välille, jos potilas lähestyy hoitajaa kysyen lisätietoa johonkin infonäytöltä löytämänsä tiedon tarkennukseksi.

Vastaaajat kuvasivat potilaskokemuksen ja kuntoutumisen näkökulma digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa seuraavasti:

"No ei kyllä varmaan huomioida juurikaan." - Vastaaaja #1

"Pitäisi nimenomaan suunnitella... ja paljonkin voitaisiin tehdä siinä, että minkälainen niinku tavallaan siihen valitaan siihen...Joku semmoinen struktuuri tässäkin pitäisi olla... Joku viitekehys minkälaisessa voisi sitten se joka vastaa osastolla tästä päivittää sitä ja niinku että pitäisi olla joku semmoinen sapluuna." - Vastaaaja #2

"Kyllä ne varmastikin niinku huomioidaan ja pyritään... niinku on ihan niinku yleinen ymmärrys, että sitä voidaan käyttääkin juuri tämmöiseen niinku jotenkin positiivisen viestin viemiseen... Toivotetaan Hyvää joulua ja hyvää päivää ja milloin mitäkin." – Vastaaaja #3

"Kuntoutus hommiin etenkin ja nämä ryhmät ja tämmöiset...Kuntosalin käyttö ja tämmöisiä...Semmoista, että se on niinku tota pesemme kädet tai jotakin tämmöistä yhteisen hygienian ja terveyden vuoksi... Ihminen on sekavassa tilassa, niin se saattaa olla, että väärin kirjoitetut sanat ärsyttää tai aiheuttaa niinku tämmöiseen negatiivisia reaktioita sitten." - Vastaaja #5

"Mutta ihan suoriltaan musta tuntuu, että kyllä se on enemmän semmoista, silleen kuitenkin aika infopainotteista... Pyritään siihen, että se olisi potilaslähtöisesti kunnioittavaa ja välittäisi yhteistyön vaikutelman." - Vastaaja #6

4.6.4 Saavutettavuuden huomiointi sisältötekstien suunnittelussa

Vastaajat nostivat esille tarvetta käyttää selkeää kieltä ja tekstien helppolukuisuuteen panostamista. Monimutkaisten lauseiden välttäminen ja visuaalisten elementtien, kuten selkeiden kuvien ja grafiikan hyödyntäminen digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa koettiin merkittäviksi tekijöiksi saavutettavuuden huomioimisessa, joka voi helpottaa ymmärtämistä myös niille henkilöille, joilla voi olla erilaisista syistä johtuen vaikeuksia lukea tai ymmärtää tekstiä.

Yksi vastaajista kertoo, että infonäyttöjen sisältösuunnittelussa olisi potentiaalia hyödyntää selkeämpää kieltä ja graafisia elementtejä laajemmin. Hän korostaa, että tähän tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Yksi vastaajista nosti esille, että näytön koko ja sijainti voivat vaikeuttaa sisällön havaitsemista, erityisesti henkilöillä, joilla on ongelmia näkemisen kanssa.

Yksi vastaajista korosti potilaiden tarpeiden huomioonottamista ja sisällön pelkistämisen merkittävyyttä erilaisten potilaiden saavuttamisen varmistamiseksi.

Vastaajat kuvasivat saavutettavuuden huomiointia sisältötekstien suunnittelussa seuraavasti:

"On silleen aika pelkistettyjä ne että ne on helppolukuisia, koska kyllähän meidänkin potilaat on semmoisia, että ne ei isoa määrää informaatiota kerralla pysty ottamaan vastaan." - Vastaja #1

"Kyllä siihen niinku varmasti jollain tavalla kiinnitetään huomiota, mutta sitten kuitenkin sanoisin että se on varmaan asia mihin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota." - Vastaja #3

"Joo no selkeällä kielellä ja suomeksi, paitsi jos nyt välttämättä tarvitsee niin sitten myös englanniksi." - Vastaja #4

"Se ei sieltä ehkä niin osu silmää ja sitten jos on ei ole joka tarvitsee lasit eikä eikä nää hyvin näin niin tota semmoiselle vähän hankalampi. " - Vastaja #5

"Niin kyllä se ainakin jossain määrin on mun mielestä niinku pyritty huomioimaan." - Vastaja #6

4.6.5 Selkeän visuaalisen ilmaisun ja luettavuuden huomiointi

Vastajien mukaan digitaalisten infonäyttöjen sisällön visuaalisessa ilmaisussa ja luettavuuden huomioinnissa tulisi välttää liiallista sisällön määrää kuitenkin tarjoten riittävästi tietoa yhdellä ruudulla.

Vastajat nostivat esille fonttien valinnan merkityksen visuaalisen ilmaisun ja luettavuuden huomioimisessa. On merkittävää osata valita nykyaikaisia, helppolukuisia ja sisällön kontekstiin sopivia fontteja.

Digitaalisten infonäyttöjen sisältöä laadittaessa tulisi vastajien mukaan käyttää selkeää kieltä ja välttää vaikeita lauserakenteita sekä monimutkaista sanastoa. Vastajien mukaan selkokieltä ja selkokielisyyttä hyödyntäen digitaalisilla infonäytöillä esitetty tieto voi paremmin saavutettavissa moninaisemmille potilasryhmille.

Vastaajien mukaan graafisien muotojen avulla on mahdollista tuoda tietoa esille ilman pitkiä tekstejä tai vaikeita lauseita. Monipuolisen grafiikan avulla voidaan välittää informaatiota visuaalisesti.

Vastaajat kertoivat näkemyksestään infonäyttöjen sisältöjen järjestyksestä ja vaihtelusta, jotta sisältöjen seuraaminen ja ymmärrettävyys olisi katsojalle helpompaa ja loogisempaa. Samaa sisältöä ei tulisi toistaa liikaa peräkkäin ja sisällön esilläoloaika tulisi olla niin pitkä, että havaintokyvyiltään syystä tai toisesta rajoittuneilla henkilöillä olisi mahdollisuus sisäistää digitaalisella infonäytöllä esitetty tieto.

Vastaajat kuvasivat selkeän visuaalisen ilmaisun ja luettavuuden huomiointia suunnittelussa seuraavasti:

"Ne on yritetty silleen tehdä, että siellä ei ole liian paljon sitä sisältöä. Yksi sivulla ja ne on niinku ne on kun ne kuitenkin vaihtuu niin silleen että nopeasti luettavissa." - Vastaaja #1

"Fontilla on ihan hirveän iso merkitys tänä päivänä, että pystytään hyödyntämään eri aloilla eri eri jutuissa niinku tosi hyvin että se se fonttikin on tosi tärkeä" - Vastaaja #2

"Hyvin mietittyä se selkokielistä ja semmoista niinku. Eli liian monimutkaisesti selitettyjä asioita... Yksinkertainen, se ei voi olla mitään kaunoja eikä mitään, mutta se niitä fontteja on niin miljoonia, että niillä voidaan tosi paljon..." - Vastaaja #2

"Tämä päivän ...ihmiset käyttää ...kuvia ja ymmärretään ... Monen näköistä grafiikkaa millä voitaisiin tuoda ilman mitään sanojakin ... paljon niinku informaatiota." - Vastaaja #2

"Se pitäisi olla hyvin selkeää, yksinkertaista, eikä mitään vaikeita lauseita." - Vastaaja #2

"Se ei ole semmoinen niinku tota sivistyssanakirjasta tehty tai kapulakieltä, mutta ihan normipuhekieltä." - Vastaja #5

"Minusta se on hyvä, että infonäytöissä ei ole liikaa asiaa, jotta se on helppo lukea ja sitten sen ehtii lukea siitä ja jopa pikku hetken jopa miettimään sitä asiaa." - Vastaja #5

"Kyllä se vähintään puoli minuuttia on hyvä olla ruudun siinä, varsinkin jos siinä on vähänkään enemmän tekstiä, että lukija ehtii oikeasti lukea ja sisäistää sen." - Vastaja #6

"On tärkeää, että infonäytöissä viestit tulevat oikeassa järjestyksessä ja että samaa sisältöä ei toisteta liikaa peräkkäin." - Vastaja #6

"Infonäyttöjen sisältöjen tulisi olla selkeää leipätekstiä ilman suuria kiekuroita tai hankalaa lukemista." - Vastaja #6

"Tekstin tulee olla tarpeeksi suurta ja selkeää, jotta se on helppo lukea ja ymmärtää." - Vastaja #6

4.6.6 Organisaation äänensävyn esiintuominen

Organisaation äänensävyn esiintuomisessa digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa vastaajat nostivat esille huomioitaan yhtenäisen viestinnän puutteesta, johon panostaessa myös organisaation äänensävyn esille nostaminen voisi mahdollistua. Vastajien mukaan organisaation äänensävyn esilletuonti vaatisi yhteistyön korostamista ja ylimääräisen hierarkian välttämistä. Vastaajat arvelivat organisaation äänensävyn olevan potilaslähtöistä ja kunnioittavaa.

Vastajien mukaan nykyinen digitaalisten infonäyttöjen järjestelmä ei välttämättä tue organisaation äänensävyn esilletuomista ja kaipaa mahdollisesti päivitystä. Vastaajat kertoivat kokevansa, että organisaation viestintä ei ole yhtenäistä ja

siitä puuttuu selkeä rakenne, linja, tyyli ja tavoitteet. Vastaajat toivat esiin tarvetta luoda positiivinen kuva organisaatiosta kokonaisuutena, jonka kautta on mahdollista viestiä selkeästi organisaation arvomaalimaan liittyviä yksityiskohtia.

Vastaajat kertoivat haastattelussa, että heidän näkemyksensä mukaan infonäyttöjä voitaisiin hyödyntää markkinointiin, potilasjärjestöjen esilletuomiseen sekä viestinnän tehostamiseen niissä paikoissa, missä infonäytöt ja ihmiset kohtaavat. Vastaajien mukaan he olivat havainneet organisaatiotasolta tulevaa äänensävyyn esilletuomista työntekijöiden rekrytointiin liittyen, mutta ei digitaalisten infonäyttöjen kautta välitettävässä viestinnässä.

Vastaajat nostivat esille vaikutelman, että organisaatiossa ei ole erityisesti perehdytty digitaalisten infonäyttöjen käyttöön tai niiden rooliin organisaation edustamisessa. He mainitsivat, että viestintä digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun liittyen on ollut vähäistä tai olematonta organisaatiotasolta yksiköitä kohtaan.

Vastaajat kuvailivat digitaalisten infonäyttöjen sisältävän esimerkiksi sairaalahistoriaa. Heidän mukaansa infonäytöillä ei ole ollut nähtävillä selkeää yhteyttä eri osastojen välillä tai organisaation arvojen esille nostamisessa.

Vastaajat kuvasivat organisaation äänensävyyn esiintuomista seuraavasti:

"Voisin ajatella, että esimerkiksi tuossa meidän päivystyksen siinä jos ne aulassa on, niin siinähan olisi semmoinen otollinen paikka. Vaikka näitä potilasjärjestöjä ynnä muita niinkin markkinoillakin." - Vastaaja #1

"Että se olisi sitten samanlainen joka paikassa, mutta nyt se tuntuu, että se on niinku sitä, että joka paikassa on vähän joku tietty henkilö, joka vähän niinku omalla tyylillään sitten niinku. Jotain laittaa." - Vastaaja #2

"Ei ole semmoista yhteyttä niinku osastojen ja täällä välillä, että se on varmaan semmoinen että kaikki laittaa niinku mitä omaan porukkaan sopii." - Vastaaja #2

"Mehän tavallaan niinku edustetaan meidän tätä me organisaatiota, missä me ollaan töissä ja tavallaan sen markkinointi on tullut ehkä tämmöisen rekrytoinnin kautta enemmänkin esille." - Vastaja #3

"Ehkä tämä viestintä on vielä luvalla sanoen ollut meillä aika niin kun lapsen kengissä kaikilla tavoin myös näiden infotaulujen osalta." - Vastaja #3

"Tää ei varmaankaan ole ollut semmoinen meille mitenkään kauhean iso asia niinku täällä ruohonjuuritasolla, että varmastikin sitten on viestintäosastolta mietitty." - Vastaja #3

"Mä en usko, että aivan kauheasti ollaan mietitty sitä asiaa missään kohti, että millä tavalla se edustaa organisaatiota." - Vastaja #3

"Esimerkiksi kesäisin kun ei ole mitään erityistä tiedotettavaa, niin siinä pyörii sairaalahistoria." - Vastaja #4

"Se on enemmänkin ehkä semmoinen niinku infoa siinä jotakin pikku kukkasiasia tai tämmöisiä saattaa olla siinä niinku kuvatkin." - Vastaja #4

"Pyritään huomioimaan nimenomaan siinä, että miten se tavallaan just se näytetään se viesti siellä näytössä." - Vastaja #6

"Ehkä se niinku tavallaan sen miten, miten niinku pyritään sitä niinku just vaikka tekstissäkin niinku siellä jotenkin niin että se olisi sillä tavalla potilaslähtöisesti ja sillä tavalla semmoista kunnioittavaa ja jotenkin annettaisi semmoinen yhteistyön vaikutelma siitä." - Vastaja #6

4.7 Kehitystarpeet digitaalisten infonäyttöjen sisällön tuottamiseen

Vastaajat ottivat esille tarpeen selkeälle vastuuhenkilölle tai työryhmälle, jotka vastaavat infonäyttöjen sisällön suunnittelusta, päivityksestä ja ulkoasusta, jotta digitaalisten infonäyttöjen sisältö olisi yhtenäistä ja ammattimaisesti toteutettua. Vastaajien mukaan tämä voisi tukea osastoilla ja yksiköissä digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjien toimintaa.

Vastaajat nostivat esille tarpeita viestinnän kehittämisessä ja infonäyttöjen hyödyntämisessä laajemmin koko organisaatiossa. Yksi vastaajista korosti tarvetta nähdä infonäyttöjen käyttämätön potentiaali osana laajempaa viestintää ja tiedotusta, ei pelkästään yksittäisen yksikön tiedotteina, joista vastaavat osastojen henkilöstöstä valikoidut digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjät. Vastaajien arvion mukaan tämä voisi luoda myönteisen vaikutelman potilaisiin ja henkilökuntaan sekä tukea yhteistyön ilmapiiriä.

Vastaajat mainitsivat tarpeen selkeälle rakenteelle ja verkostolle, joka vastaa infonäyttöjen päivityksistä ja tiedottamisesta. Lisäksi yksi vastaajista nosti esille tarpeen digitaalisten infonäyttöjen käyttämisestä hätätiedotteiden välittämisessä nopeasti kaikille alueen infonäyttöille.

Kehitystarpeiksi vastaajat nostivat myös digitaalisten infonäyttöjen sijainnin ja näytön koon optimoimisen. Yksi vastaajista esitti ajatuksen paremmasta sijainnista infonäyttöille, esimerkiksi käytävien varrelle tai näyteikkunoihin, jotta ne olisivat paremmin näkyvissä ja saavutettavissa. Lisäksi vastaaja mainitsee toiveen suuremmasta näytön koosta paremman luettavuuden ja visuaalisen ymmärrettävyyden takaamiseksi.

Olennaisimmiksi asioiksi kehitystarpeiden saavuttamiseksi vastaajat nostivat organisaatiotasolta osastoille ja yksiköihin ohjautuvan ohjeistuksen sekä tiiviin yhteistyön osastojen digitaalisia infonäyttöjä ylläpitävien henkilöiden kanssa.

Vastaajat kuvasivat kehitystarpeita digitaalisten infonäyttöjen sisällön tuottamiseen seuraavasti:

"Meillä olisi hyvä olla joku henkilö joka voisi vaikka myös työaika käyttää siihen tavallaan, että olisi semmoinen koko alueella, että siinä olisi ne tietyt perusraamit. Varmaan on hyvin erilaisia riippuen kuinka aktiivisia ja osaavia ihmisiä eri yksiköissä on." - Vastaja #1

"Olisi joku työryhmä, joka hoitaisi tämän asian ja niinku koko tällä alueellakin että se olisi niinku jollain ylemmällä tasolla pitäisi olla joku työryhmä... ja sitten ehkä alemmalla tasolla vielä joku oma työryhmä minkä kautta sitten näitä päivityksiä tehtäisiin, että se olisi joku semmoinen struktuuri tähän hommaan ja viitekehykset. Kun ei tässä tällä hetkellä on niinku minkäänäköistä järkeä." - Vastaja #2

"Kokonaisuuksia tai jotenkin prosesseja, mutta että mä ajattelen tämmöisellä pienellä pienistä puroista se tämä merikin koostuu." - Vastaja #3

"Koko alueellehan se justiinsa kun on semmoinen joku verkostointi, että ne olisi joku semmoinen yhteys... että jos vaikka joku hätätiedote tai tämmöinen olisi niin sen pystyisi kerralla laittaa kaikille." - Vastaja #4

"Ehkä joku voisi olla vähän isompia ne näytöt tai voisiko ne laittaa turvallisesti... niinku johonkin näyteikkunaan." - Vastaja #6

"Se vähän niinku on jäänyt kaikkien omalle vastuulle, että miten sitä sitten käyttää... mutta että ehkä siihen voi välillä sitten palata myös tuolta niinku ylempää että mitä se mitä sille kuuluu ja mitä siellä näytetään ja voisiko siinä olla vaikka vielä just esimerkiksi hyvinvointialueeseen liittyvää infoa enemmän tai muuta" - Vastaja #6

5 OPINNÄYTETYÖN EETTISYYS JA LUOTETTAVUUS

Opinnäytetyön aihe oli tekijälle tuttu, sillä hän on työskennellyt ennen nykyistä hoitajan uraa media-alalla ja ennen nykyistä opiskelua työskennellyt vuosikymmenen verran PPSHP:n psykiatrian osastoilla, joihin hankittiin tekijän aloitteestani digitaaliset infonäytöt vuonna 2017. Tekijä vastasi digitaalisten infonäyttöjen käyttöönotosta, sisällöstä, käyttämisen opettamisesta henkilökunnalle ja kehittämisestä. Tämän työtehtävän yhteydessä tekijä keräsi runsaasti tietoa digitaalisiin infonäyttöihin ja infonäyttöjen sisällöntuottamiseen liittyen. Työtehtävän myötä tekijä huomioi, että teoriapohjaisen tiedon tai suomenkielisten kirjallisten oppaiden saatavuus oli heikkoa. Sairaalaympäristön erityistarpeisiin koottua materiaalia ei ollut lainkaan saatavilla millään kielellä. Tämä oivallus herätti idean ja motivaation näihin tietoihin perehtymisen tarpeesta ja tutkimisesta.

Luotettavuus ja eettisyys ovat monilla tavoin toisiinsa liittyviä käsitteitä. Eettisissä kysymyksissä käsitellään ajatusta oikeasta ja väärästä. Tieteellisen toiminnan luotettavuuden ja uskottavuuden perustana on ja hyvä tieteellinen käytäntö. Jos hyvää tieteellistä käytäntöä rikotaan, se vaikuttaa haitallisesti tieteen laatuun sekä koko tiedeyhteisön uskottavuuteen. Suomessa 1991 perustetun Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan hyvän tieteellisen käytännön vastaisia tekoja ovat muun muassa puutteelliset viittaukset aikaisempiin tutkimuksiin tai lähteisiin, plagiointi, vääristely tai sepittäminen tarkoittaa Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan vilppiä. (Viskari, 2002.)

Tämä opinnäytetyö on tehty noudattaen hyvää tieteellistä käytäntöä. Aineiston valinnassa on käytetty lähdekritiikkiä ja valittua aineistoa pyritti analysoimaan niin, että tutkimusten tulokset pysyivät analyysin jälkeen muuttumattomina. Lähdekriittisyys on merkittävää arvioitaessa tiedon luotettavuutta. Arvioitaessa lähteiden luotettavuutta on kiinnitettävä huomiota erityisesti lähteen riippumattomuuteen, alkuperään, puolueettomuuteen, aitouteen ja ajankohtaisuuteen. Aineiston arviointi toteutettiin kriittisesti ja saatavilla olevasta informaatiosta pyrittiin karsimaan pois epäoleellinen ja epäluotettava tieto. (Mäkinen, 2006.)

6 POHDINTA

Aiemman tiedon pohjalta on havaittu, että digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuus sairaalaympäristössä voi muodostaa merkittäviä haasteita infonäyttöjen tehokkaalle hyödyntämiselle. Tämä haasteellisuus juontaa juurensa sairaalaympäristön erityisolosuhteisiin, joiden vaikutukset voivat tehdä saavutettavuudesta haastavampaa kuin muissa ympäristöissä. Aikaisempi tietämys on myös osoittanut viestinnän selkeyden ja tiedon saavutettavuuden merkittävyyden eri käyttäjäryhmille, kuten potilaille, omaisille ja henkilökunnalle.

Tässä tutkimuksessa tuli esille aiempaan tietämykseen sopivia havaintoja viestinnän selkeyden ja tiedon saavutettavuuden tarpeista. Lisäksi nousi esille uusia ja tarkentavia näkökulmia. Erityisesti korostuu sairaalakohtaisten visuaalisten linjausten merkitys infonäyttöjen sisällön suunnittelussa. Tämä löydös painottaa tarvetta yhdenmukaiselle visuaaliselle ilmeelle, joka sekä helpottaa tiedon omaksumista että vahvistaa sairaalaorganisaation tunnistettavuutta ja uskottavuutta.

Tuloksissa on myös korostunut vuorovaikutuksen keskeinen asema infonäyttöjen ylläpitäjien ja sairaalaorganisaation välillä, erityisesti sisällön yhtenäisen ilmeen, päivittämisen ja ajantasaisuuden varmistamisen näkökulmasta. Lisäksi tutkimuksessa on havaittu, että sairaalaorganisaation äänen tulee kantautua infonäyttöjen sisältöjen kautta, jotta potilaat ja henkilökunta voivat saada paremman mahdollisuuden sitoutua organisaatioon.

Tutkimus toteutettiin yhden sairaalayksikön sisällä. Haastateltavien määrä oli suppeahko. Tutkimuksen toteuttamisen otoksen suppeuden takia tulokset eivät ole välttämättä suoraan yleistettävissä kaikkien sairaalaympäristöjen tilanteeseen ja tarpeisiin digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuden parantamiseksi. Sairaalayksikön psykiatrinen luonne toi otokselle myös omat erityispiirteensä. Lisätutkimusten tarve aiheelle on siis olemassa.

Voidaan todeta, että vaikka aikaisempi tietämys on toiminut tärkeänä pohjana, se ei ole kattanut kaikkia moninaisia tekijöitä, joista digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuus sairaalaympäristössä koostuu. Tutkimus osoittaa, että digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuteen liittyy moninaisia osa-alueita, jotka vaativat syvällisempää ymmärrystä ja suunnitelmallisuutta. Näiden osa-alueiden tiedostaminen voi auttaa suuntaamaan tulevia kehitystoimia tehokkaammin, edistäen siten infonäyttöjen suunnittelua ja hyödyntämistä sairaalaympäristöissä.

7 TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata miten digitaalisten infonäyttöjen sisältö saavuttaa terveydenhuollon asiakkaat sairaalaympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla. Tutkimuksen tulosten mukaan sairaalakohtaisten yhteisten visuaalisten linjausten sopiminen digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa on merkittävää. Tämä toimisi ohjenuorana yhtenäisen ja tunnistettavan visuaalisen ilmeen rakentamisessa digitaalisissa infonäytöissä sairaalaympäristössä. Tutkimuksen mukaan nykyinen toimintamalli, jossa osastoilta ja yksiköistä valikoituneet digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjät päivittävät infonäyttöjä vähäisten ohjeistusten avulla voisi kaivata päivitystä. Tutkimuksessa nousi esille myös tarve yhteistyöstä ja vuorovaikutteisesta keskusteluyhteydestä digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjien ja sairaalaorganisaation välissä, jolloin esimerkiksi sisältöjen suunnitteluun ja infonäyttöjen fyysiseen sijoitteluun yksiköihin tai osastoille voidaan kartoittaa kohdennettua informaatiota.

Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että sairaalaorganisaation äänensävy ei ole havaittavissa digitaalisten infonäyttöjen sisältöjen kautta, eikä sitä ole suunniteltu. Sairaalakohtaisten yhteisesti sovittujen ja ohjeistettujen visuaalisten linjausten kautta kyetään varmistamaan digitaalisten infonäyttöjen sisällön ja visuaalisen ilmeen yhtenäisyys sairaalaorganisaation brändin ja viestintästrategian kanssa. Suunnitelmallisella organisaation äänensävyn esilletuonnilla digitaalisten infonäyttöjen kautta voidaan rakentaa positiivista ilmapiiriä ja vahvistaa organisaation arvojen välittymistä.

Yhtenäinen brändi- ja viestintäilme voi auttaa puolestaan tunnistettavuudessa ja rakentaa organisaation mainetta potilaille, vierailijoille ja henkilökunnalle. Yhteiset visuaaliset linjaukset voivat varmistaa myös, että sisällön suunnittelu ja visuaalinen ilmaisu antavat katsojilleen ammattimaisen ja luotettavan vaikutelman. Digitaaliset infonäytöt voivat tällöin toimia kuin organisaation ”käyntikorttina” ja omalta osaltaan auttaa rakentamaan potilaiden ja vierailijoiden luottamusta organisaation toimintaan kokonaisvaltaisesti.

Tutkimuksen perusteella digitaalisten infonäyttöjen visuaaliset suunnitteluratkaisut, kuten fontit, fonttikoko, värit, kuvat ja grafiikka, tulee valita siten, että ne tukevat sisällön ymmärrettävyyttä ja helpottavat tietojen sisäistämistä.

Tutkimuksen tulosten perusteella digitaalisten infonäyttöjen sisältötekstien selkeys auttaa omalta osaltaan varmistamaan, että potilaat ymmärtävät ohjeet, kehotukset ja muut digitaalisilla infonäytöillä esitettävät tiedot oikein. Epäselvä tai monitulkintainen teksti voi johtaa väärinkäsityksiin ja pahimmassa skenaariossa potilasturvallisuuden vaarantumiseen.

Tutkimustulokset osoittavat, että digitaalisten infonäyttöjen sisältötekstien kirjallisen sävyn neutraalius ja ystävällisyys voivat auttaa luomaan positiivisempaa ja rauhallisempaa ilmapiiriä sairaalaympäristöön. Tämä voi parantaa potilaiden ja omaisten asiakaskokemusta ja lisätä heidän luottamustaan sairaalan toimintaan. Tutkimus antoi myös viitteitä siihen, että neutraalin sävyn ohella digitaalisten infonäyttöjen tekstien sävyn empaattisuus voi tukea potilaita ja heidän omaisiaan. Kirjallisen sävyn huolellinen suunnittelu voi tutkimuksen mukaan vaikuttaa myös potilaan sitoutumiseen hoitoon ja olla yksi osa potilaan kuntoutumiseen liittyvässä prosessissa. Kirjallinen sävy voi auttaa luomaan turvallisen ja huomaavaisen ympäristön, jossa potilaat ja omaiset voivat tuntea olonsa tuetuiksi ja ymmärretyiksi. Tämä on tutkimukseen perustuen erityisen tärkeää sairaalaympäristöissä, joissa osa potilaista voi olla stressaantuneita, herkkiä, haavoittuvaisia tai heidän kognitiivinen tasonsa voi aiheuttaa haasteita havaitun tiedon ymmärtämisessä.

Tulosten mukaan digitaalisten infonäyttöjen ylläpitäjien koulutus ja ohjeistus auttaa heitä kehittämään ammattitaitoaan sisällön suunnittelussa, arvioimaan infonäytöillä esitettävän tiedon soveltuvuutta kohdennetusti osastoympäristöön sekä varmistamaan informaation ajantasaisuuden. Lisäksi koulutus ja ohjeistus mahdollistavat käyttäjäkeskeisen suunnittelun ja visuaalisesti häiriöttömän sekä saatettavan sisällön tarjoamisen potilaille sairaalaympäristössä.

Tutkimuksen löydöksiin perustuen potilasohjauksellinen sisältö digitaalisten infonäyttöjen sisällössä tulisi olla selkeää, ymmärrettävää ja käytännönläheistä. Potilaat voisivat tällöin hyödyntää tarjottua potilasohjauksellista tietoa ja näin

digitaalisten infonäyttöjen esittämä tieto voisi vaikuttaa myös potilaan hoitoon sitoutumiseen ja hoitomotivaatioon.

Potilaskokemuksen ja kuntoutumisen näkökulmasta nousi esille digitaalisten infonäyttöjen sisällön selkeyden, ymmärrettävyyden ja helppolukuisuuden merkitys, joiden kautta voidaan tukea potilaiden positiivista kokemusta ja tämän positiivisen asennoitumisen kautta edistää heidän kuntoutumistaan. Infonäytöillä voidaan tutkimuksen mukaan esittää kohdennetusti potilaiden tarpeisiin sopivia ohjeita, motivoivia tekstejä, vertaistukea ja nostaa esille muita saatavilla tukiresursseja. Digitaalisten infonäyttöjen sisällöllä on merkitys potilaan selvymiseen, sopeutumisen mahdollisuuksiin, jaksamiseen ja toivon luomiseen liittyen.

Digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuden aspekti nousi tutkimuksessa esille infonäyttöjen sisällön suunnittelussa. Saavutettavuudella pyritään edesauttamaan sisältöjen havaitsemisen ja ymmärrettävyyden helpottamista käyttäjille riippumatta heidän mahdollisista fyysisistä, kognitiivisista tai sensorisista haasteistaan.

Tutkimuksen mukaan kehitystarpeiksi digitaalisten infonäyttöjen sisällön tuottamiseen nousivat selkeä vastuunjako, vastuuhenkilö tai työryhmä, viestinnän kehittäminen, selkeä struktuuri ja toimiva verkosto tiedonkulun varmistamiseksi, infonäyttöjen sijainnin ja koon optimointi, sekä ohjeistus ja yhteistyö. Näiden huomioiminen parantaisi tutkimuksen mukaan sisällöntuotantoa ja tiedonkulkua infonäyttöjen käytössä sairaalaorganisaation sisällä.

Tutkimuksen perusteella digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuteen olisi suositeltavaa panostaa organisaatiotasolta edellä mainittujen toimenpiteiden kautta. Mainitut toimenpiteet huomioimalla voisi luoda positiivisia vaikutuksia useisiin digitaalisten infonäyttöjen suoraan tai välillisesti vaikuttaviin osa-alueisiin sairaalaympäristön kehittämisessä.

7.1 Jatkotutkimusaiheet ja hyödynnettävyys

Tässä tutkimuksessa keskityttiin digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuteen liittyviin osatekijöihin sairaalaympäristössä. Jatkotutkimusaiheina voisi olla esimerkiksi käyttäjätutkimus, jonka kautta olisi mahdollista selvittää syvällisemmin erilaisten katsojaryhmien näkemyksiä ja kokemuksia. Muita jatkotutkimusaiheita voisivat olla digitaalisten infonäyttöjen teknisten ominaisuuksien analyysi, saavutettavuusstandardien tutkiminen, digitaalisissa infonäytöissä esitettävän sisällön analysointi, teknologisten ratkaisujen tutkiminen ja yhteistyö muiden sairaalaorganisaatioiden ja terveystalveluiden tuottajien kanssa.

Tätä tutkimusta voi hyödyntää sairaalaympäristöjen ja terveysalan ympäristöjen digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa ja sisällön saavutettavuuden huomioimisessa. Tutkimuksen tuloksista on löydettävissä suosituksia mitkä osat alueet voivat omilta osiltaan auttaa informaation välittämisen selkeyttä ja ymmärrettävyyttä sairaalaympäristöissä. Näiden tutkimuksessa esille nostettujen kohtien huomioiminen voi parantaa tiedonkulkua potilaille ja hoitohenkilöstölle, tehostaa viestintää ja vahvistaa sekä potilasturvallisuutta että potilaskokemusta.

Tutkimuksen tuloksia voi hyödyntää keskustelunherättäjänä ja tietoisuuden lisääjänä digitaalisten infonäyttöjen saavutettavuuden merkityksestä osana sairaala- ja terveydenhuoltoalan fyysistä toimintaympäristöä.

Tutkimuksen tulokset voivat olla hyödynnettävissä koulutus- ja ohjausmateriaalien kehittämiseksi infonäyttöjen sisällön tuottajille, ylläpitäjille ja kehittäjille, joilla ei välttämättä ole kokemusta tai asiantuntijuutta visual signageen tai digitaalisiin infonäyttöihin liittyvistä asiakokonaisuuksista.

LÄHTEET

- Bell, Kenton. (2024). *Open Education Sociology Dictionary*. University of Wollongong, Australia. Saatavilla 4.4. 2023 https://sociologydictionary.org/informant/#definition_of_informant
- Cordero, Cedric. (2020). *The Digital Signage Technology (DST) & The Waiting Experience: A Case Study of an Alberta Health Services' Clinic*. Faculty of Arts. University of Alberta. Yhdysvallat.
- Elo, S., Kajula, O., Kääriäinen, M., Tohmola, A. (2022). *Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen*. *Hoitotiede-lehti*. 4/2022. Hoitotieteiden tutkimusseura HTTS r.y.
- Eloranta, T. & Virkki, S. (2011). *Ohjaus hoitotyössä*. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2000). *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2009). *Tutki ja kirjoita*. 15., uudistettu painos. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy
- Hoffmann, Tammy & Worrall, Linda. (2004). *Designing effective written health education materials: Considerations for health professionals*. *Disability on Rehabilitation*. National Institutes of Health. Yhdysvallat.
- Jaakonsaari, M. (2009). *Potilasohjauksen opetus hoitotyön koulutusohjelmassa – hoitotyön opettajien käsityksiä*. Turku: Turun yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu – tutkielma
- Kaakinen, P. (2013). *Pitkäaikaissairaiden aikuisten ohjauksen laatu sairaalassa*. Oulun yliopisto, Hoitotiede. Acta Universitatis Ouluensis D Medica 1214. Väitöskirja.
- Kylmä, J. & Juvakka, T. (2012). *Laadullinen terveystutkimus*. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Kyngäs, H., Kääriäinen, M., Poskiparta, M., Johansson, K., Hirvonen, E. & Renfors, T. (2007). *Ohjaaminen hoitotyössä*. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit.
- Kyngäs, H., Vanhanen, L. (1999) *Sisällön analyysi*. *Hoitotiede-lehti*. 1/99. Hoitotieteiden tutkimusseura HTTS r.y.
- Käsmä, T. (2011). *Kuntouttava hoitotyö Kiimingin Jaarankartanon palvelukeskuksessa ja kotihoidossa*. Oulun seudun AMK. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma. Ylemmän AMK:n

- opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavilla 4.4. 2023
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011120717547>
- Leskelä, Leealaura & Virtanen Hannu. (2006). Selkokielen ABC. Teoksessa Leealaura Leskelä & Hannu Virtanen (toim.) *Toisin sanoen – Selkokielen teoriaa ja käytäntöä*. Helsinki: Kehitysvammaliitto.
- Mäkinen, O. (2006). *Tutkimusetiikan ABC*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi
- Samsung Electronics America, Inc. (2019). *Position Paper: Digital Signage in Healthcare. How Digital Signs Ease Anxieties, Boost Experience And Optimize Patient Care*. Saatavilla 4.4. 2023 <https://www.samsung.com/us/business/short-form/optimizing-healthcare-with-digital-signage/thank-you/>
- Schaeffler, Jimmy (2008). *Digital Signage: Software, Networks, Advertising, and Displays A Primer for Understanding the Business*. National association of broadcasters. Focal press.
- ScenCloud Ltd. (i.a.). *Digital Signage Design rules*. Saatavilla 4.4. 2023 <https://screencloud.com/digital-signage/design-rules>
- Torkkola, S., Heikkinen, H. & Tiainen, S. (2002). *Potilasohjeet ymmärrettäviksi. Opas potilasohjeiden tekijöille*. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2002). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy
- Vilka, H., (2015). *Tutki ja kehitä*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Virtanen, Hannu. (2009). *Selkokielen käsikirja*. Saatavilla <http://papunet.net/selkokeskus/teoriaa/maaritelma.html>
- Viskari, S. (2002). *Tieteellisen kirjoittamisen perusteet: Opas kirjoittamiseen ja seminaarityöskentelyyn*. Tampere: Tampereen yliopisto. Kasvatustieteen laitos.
- Visix, inc. (2018). *Step-by-Step Advice for Crafting Digital Signage Content*. Digital signage white paper. Visix.com
- Öörni, Eeva. (2018). *Organisaation äänensävy voi sitouttaa tai vieraannuttaa. Kielikello – kielihuollon tiedostuslehti*. Kotimaisten kielten keskus. Helsinki. Saatavilla: <https://www.kielikello.fi/-/organisaation-aanen-savy-voi-sitouttaa-tai-vieraannuttaa>

LIITE 1. TUTKIMUSLUPA

Tutkimuslupahakemus

TUTKIMUKSEN TIEDOT	
☒ Uusi hakemus ☐ Jatkoaika aiemmalle tutkimukselle (liitteeksi päivitetty tutkimussuunnitelma ja tietosuojaseloste) ☐ Muutos aiempaan hakemukseen, mikä:	
Tutkimuksen lyhyt nimi: DIGITAALISTEN INFOÄYTTÖJEN SAAVUTETTAVUS SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ	
Pohteen tutkimusdiaarinumero: 82/2023	
Pääkaavanumero (kts. ohje)	
Tutkimuksen luonteen määrittely (alihakusana, voi valita useita)	
☐ Hoitomenetelmävertailututkimus ☐ Lääketutkimus ☐ Laitetutkimus ☐ Rekisteritutkimus, jossa aineiston käyttöön on / haetaan: ☐ Findatan lupa ☐ Rekisterinpitäjän rekisteritutkimuslupa/tietolupa (esim. Pohde, THL) ☐ Tutkittavan/rekisteröidyn suostumus ☐ Biopankkitutkimus ☐ Kudostutkimus ☐ Alkio- tai sikiötutkimus ☐ Translationaalinen tutkimus ☐ Palvelujärjestelmää koskeva tutkimus ☐ Sosiaalityö ☐ Muu tutkimus ☒ Hoitotiede ja terveyshallintotiede	
Tutkimukselle myönnetty/ haettavat muut viranomaisluvut / lausunnot (liitteeksi jos lupa/lausunto on saatu)	
☐ Tutkimuseettisen toimikunnan puoltava lausunto ☐ Fimean / Valviran kudoslupa ☐ Fimean käsittelyilmoitus, Eudra CT-numero: ☐ Findatan / THL:n lupa, lupanumero:	
☐ Pohteen rekisteritutkimuslupa/tietolupa, diaarinumero: ☐ Muu viranomainen, mikä:	
Opinnäyte	
☐ Väitöskirja ☐ Pro gradu ☐ Licensiaattitutkimus ☐ Syventävä työ ☒ AMK opinnäytetyö ☐ YAMK opinnäytetyö ☐ Muu, mikä:	
Luvan hakija (vastuullinen tutkija)	
Nimi Juha Penttinen	Virka-asema / nimike ll, sh-diakonissaopiskelija
Toimipaikka OYS Psykiatria, psykiatrian poliklinikka	
Sähköposti juha.penttinen@student.dia.fi	Puhelinnumero 045 8532583
Tutkimuksen vastuuhenkilö Pohteella	
Nimi Sama	Virka-asema / nimike
Toimipaikka	
Sähköposti	Puhelinnumero

Yhteyshenkilö (jos eri kuin vastuullinen tutkija, lupapäätöksen toimitus)	
Nimi	Virka-asema / nimike
Toimipaikka / huone nro	Sähköposti
Toimeksiantaja (jos eri kuin tutkija) Laskutustiedot täytetään vain, jos ne eroavat tilaajan tiedoista	
Nimi	
Sähköposti	Puhelinnumero
Tutkimusryhmän jäsenet	
Nimi, virka-asema / nimike, toimipaikka / laustaorganisaatio Tiina Ervelius, lehtori, Hanna-Leena Huttunen, lehtori Diak, Oulun kampus	
Pohteen ulkopuoliset tutkimuspaikat	
Tutkimuksen toteutusaika ja tutkimusluvan voimassaoloaika (Lupa myönnetään pääsääntöisesti enintään viideksi vuodeksi)	
1.5.2023 - 31.5.2024	
Tutkimuksen kustannukset ja rahoitussuunnitelma	
☐ Tutkimuksesta aiheutuu kustannuksia Pohteelle (laboratorio, kuvantaminen, yms.). Arvio vuosittaisista kustannuksista (selvitys tutkimussuunnitelmaan tai liitteeksi):	
☒ Tutkimuksesta ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia Pohteelle	
Tutkimuksen rahoitussuunnitelma	
☐ VTR, projektinnumero (K-alkuinen): ☐ Apuraha/muu ulkopuolinen rahoitus, projektinnumero (T-alkuinen): ☐ Kaupallinen tutkimus, projektinnumero (T-alkuinen): Sopimusnumero: ☐ Pohde (Tutkimusryhmän jäsenten esimiesten tulee yksikön toiminnasta vastaavina hyväksyä siihen mahdollisesti liittyvät hoitokäytännön muutokset ja otettava kantaa hoidon poikkeaviin kustannuksiin) ☐ Muu rahoittaja, mikä:	
Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen hallinnointi	
☐ Pohde ☐ Pohjois-Suomen terveydenhuollon tukisäätiö (Terttu) ☐ Oulun yliopisto ☐ Muu taho, mikä:	
TOIMIALUE / PALVELUALUE, JOLLA TUTKIMUS PÄÄOSIN TOTEUTETAAN	
☐ Toteutetaan yhdessä vastuuyksikössä, missä:	
Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	
☐ Alueelliset palvelut ☐ Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus ☐ Rannikko, Oulun eteläinen ☐ Oulu ☐ Yhteiset palvelut	

Tutkimuspalveluyksikkö

oys.fi

Käyntiosoite
PostiosoiteKajaanintie 50, 90220 Oulu
PL 10, 90029 OYS

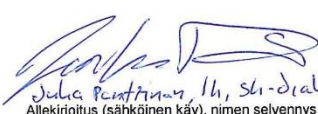
☐ Lastensuojelu (pohjoinen) ☐ Lastensuojelu (eteläinen) ☐ Lasten ja nuorten erityispalvelut
☒ OYS psykiatria
☐ Mielialahäiriöt ja akuuttipsykiatria ☐ Lastenpsykiatria ☒ Psykoosit ja nuorisopsykiatria
☐ Alueelliset psykiatriset palvelut ja mielenterveyspalvelut
Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut
☐ Alueelliset palvelut
☐ Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus ☐ Rannikko, Oulun eteläinen ☐ Oulu
☐ Digitaalinen sote-keskus
☐ Työterveyshuolto
Ikäihmisten palvelut
☐ Alueelliset palvelut
☐ Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus ☐ Rannikko, Oulun eteläinen ☐ Oulu
☐ Yhteiset palvelut
• Asiakasohjausyksikkö • Omais- ja perhehoidon keskus • Etähoitokeskus • Digitoimintakeskus
☐ Yhteinen osaamiskeskus
• Kotona asumisen tuen keskus, Kotas-tilannekeskus • Etälääketieteellisen tuen keskus • Toiminnanohjauskeskus • Turvahälytyskeskus • Kotisairaala
Vammaispalvelut
☐ Alueelliset palvelut
☐ Koillismaa, Oulunkaari, Lakeus ☐ Rannikko, Oulun eteläinen ☐ Oulu
☐ Yhteiset palvelut
☐ Vammaispalveluiden osaamiskeskus ☐ Asiakasohjauskeskus ☐ Matkakeskus
☐ OYS Konsti
OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito
OYS Somatiikka
☐ OYS sairaala- ja ensihoidon palvelut ☐ OYS Aistinelinsairauksien keskus
☐ OYS Geriatrian ja yleislääketieteen osaamiskeskus ☐ OYS Lasten ja naisten osaamiskeskus
☐ OYS Leikkaus- ja anestesiasosiaalikeskus ☐ OYS Neurokeskus ☐ OYS Päivystyskeskus
☐ OYS Sydänkeskus ☐ OYS Syöpähoitokeskus ☐ OYS Sisätautikeskus
☐ OYS Tehohoitokeskus ☐ OYS Tukielinkirurgian keskus ☐ OYS Vatsakeskus
OYS Hoitotyön palvelut
☐ Osastohoitotyö ☐ Poliklinikka- ja muu avohoitotyö ☐ Perioperatiivinen hoitotyö
☐ Teho- ja valvontahoitotyö ☐ Oulaskankaan ja Oulaisten hoitotyö ☐ Kuusamon hoitotyö
☐ Raahan hoitotyö
OYS Ensihoito
☐ OYS Ensihoito
Sairaanhoidolliset palvelut
☐ Diagnostiikka
☐ Kuvantaminen ☐ Patologia ☐ Kliininen neurofysiologia ☐ Genetiikka
☐ Lääke- ja potilashoidon palvelut
☐ Moniosaajapalvelut
☐ Hoitotyö
Kuntoutus
☐ Alueelliset palvelut
☐ Apuvälinepalvelut
☐ Fysiatrian osaamiskeskus

Tutkimuspalveluyksikkö

oys.fi

Käyntiosoite
PostiosoiteKajaanintie 50, 90220 Oulu
PL 10, 90029 OYS

☐ Lääkinnällisen kuntoutuksen osaamiskeskus
☐ Hoitotyö
Konsernipalvelut
☐ Mikä yksikkö, tarkenna:
Järjestämistoiminnot
☐ Mikä yksikkö, tarkenna:
Yliopistosairaalan tehtävänä / lääketieteen organisoituminen / Hoitotieteen/-työn organisoituminen / Sosiaalityön organisoituminen
☐ Mikä yksikkö, tarkenna:

LUVAN HAKIJAN ALLEKIRJOITUS
 <i>Julia Penttinen, th, shi-diakonissacapis kati ja</i> Allekirjoitus (sähköinen käy), nimen selvennys ja virka-asema / nimike
Päiväys 5.5.2023
Allekirjoituksellani sitoudun omasta ja tutkimusryhmän puolesta noudattamaan salassapitovelvollisuutta ja tietojen käyttöön lupapäätöksen ehtoja mukaisesti. Tutkimuksen vastuullisen johtajan tulee huolehtia siitä, että luvan kohteena olevia tietoja käsitellään asianmukaiset tietoturvallisuustoimenpiteet huomioiden. Sitoudumme noudattamaan Pohteen ohjeistusta sekä hyvää tutkimustapaa ja tieteellistä käytäntöä. Ole informoinut asianosaiset ja esimiehet ja sopinut resurssien käytöstä.

POHTEEN VASTUULLISEN HENKILÖN ALLEKIRJOITUS
Allekirjoitus (sähköinen käy), nimen selvennys ja virka-asema / nimike
Päiväys

LIITTEET	
☐ Tutkimussuunnitelma / tiedonhyödyntämissuunnitelma ☐ Tieteellisen tutkimuksen tietosuojaseloste ja vaikutustenarviointi ☐ Tutkimussopimus ja/tai rahoituspäätös ☐ Muu, mikä:	☐ Tiedote ja suostumus tutkittavalle ☐ Kustannuserittely
Tutkimukselle myönnetyt muut viranomaisluvut / lausunnot	
☐ Tutkimuseettisen toimikunnan puoltava lausunto ☐ Fimean / Valviran kudoslupa ☐ Muu viranomainen, mikä:	☐ Fimean käsittelyilmoitus ☐ Findatan / THL:n lupa

PÄÄTÖS (yksi seuraavista)	
Palvelualuejohtaja / osaamiskeskusjohtaja: oman toimialueen lääketieteelliset ja muut tutkimukset	
Hoitotyön johtaja: oman toimialueen hoito- ja terveyshallintotieteen tutkimukset, jotka eivät kohdistu potilaan hoitoon	
☒	Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti
☐	Lupa myönnetään seuraavin korjauksin/ehdoin:
☐	Hakemus hylätään, miksi:
<p>Päiväys <u>5/5-23</u> Allekirjoitus (sähköinen käy), nimen selvennys ja arvo/ammatti <u>Outi Saarento paji OYS Psykiatria</u></p>	

☐	Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti
☐	Lupa myönnetään seuraavin korjauksin/ehdoin:
☐	Hakemus hylätään, miksi:
<p>Päiväys Allekirjoitus, nimen selvennys ja arvo/ammatti</p>	

☐	Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti
☐	Lupa myönnetään seuraavin korjauksin/ehdoin:
☐	Hakemus hylätään, miksi:
<p>Päiväys Allekirjoitus, nimen selvennys ja arvo/ammatti</p>	

☐	Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti
☐	Lupa myönnetään seuraavin korjauksin/ehdoin:
☐	Hakemus hylätään, miksi:
<p>Päiväys Allekirjoitus, nimen selvennys ja arvo/ammatti</p>	

☐	Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti
☐	Lupa myönnetään seuraavin korjauksin/ehdoin:
☐	Hakemus hylätään, miksi:

Päiväys

Allekirjoitus, nimen selvennys ja arvo/ammatti

LUVAN EHDOT

- Luvan nojalla saadut tiedot ovat salassa pidettäviä ja niitä saa käyttää ainoastaan lupahakemuksen liitteenä olevan tutkimussuunnitelman mukaisesti.
- Tutkimuksen muut tiedot tulee saada laillisesti joko viranomaisluvalla tai tutkittavan suostumuksella.
- Saatuja tietoja ei saa luovuttaa, siirtää taikka myydä kolmansille osapuolille eikä niitä voi liittää muihin kuin tätä tutkimusta varten viranomaisluvalla saatuihin tietoihin tai rekistereihin.
- Tutkimuksen aikana tutkimuksen rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, että yksittäisen henkilön identifiointin mahdollistavat tutkimusaineistot ovat suojattuina asiattomalta pääsytystä tietoihin kaikissa vaiheissa sekä manuaalisten että atk-tiedostojen osalta siten, että vain luvassa mainituilla henkilöillä on oikeus käsitellä tietoja.
- Tutkimuksen vastuullisen johtajan tulee antaa lupapäätös tiedoksi kaikille tutkimusryhmän jäsenille ja valvoa lupaehtojen toteutumista.
- Lupa voidaan peruuttaa, jos lupapäätökseen liittyviä ehtoja rikotaan.
- Jos tutkimusta suorittavassa organisaatiossa tai rekisterinpitäjän osalta tapahtuu olennaisia muutoksia, on niistä ilmoitettava luvan myöntäjälle.
- Tutkimuksen päätyttyä yksittäisen henkilön identifiointin mahdollistava tutkimusaineisto tulee hävittää tai sen tiedot tulee muuttaa sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät ole enää tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.
- Tutkimuksen tulokset tulee julkistaa siten, ettei niistä voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä. Tulosten raportoinnissa ja julkaisemisessa on noudatettava tieteen yleisiä eettisiä ohjeita.
- Yksityisen tutkimusrekisterin osalta henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto voidaan arkistoida, jos se on tieteellisen tutkimuksen kannalta tai muusta syystä merkityksellinen ja kansallisarkisto on antanut siihen luvan. Aineisto tulee arkistoida korkeakoulun tai tutkimustyötä lakisääteisenä tehtävänä suorittavan laitoksen tai viranomaisen arkistoon kansallisarkiston määräysten mukaisesti. Kansallisarkisto voi antaa yhteisölle, säätiölle ja laitokselle luvan siirtää arkistoonsa omassa toiminnassaan syntyneitä henkilötietoja sisältäviä tutkimusaineistoja, jotka ovat tieteellisesti tai muusta syystä merkittäviä.

OHJEET

1. Tutkimusluvan hakija täyttää ja allekirjoittaa lomakkeen. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti PDF-XChange Editor-ohjelmassa varmennekortilla. Hakemus palautetaan oman toimialueen tutkimussihteerille / tutkimuskoordinaattorille. [Yhteystiedot](#)
2. Tutkimussihteerit/tutkimuskoordinaattori kirjaa hakemuksen tutkimusdiariin ja välittää eteenpäin tutkimusluvasta päättävälle viranhaltijalle. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti PDF-XChange Editor -ohjelmassa varmennekortilla.

PÄÄKAAVANUMEROT Lääketieteelliset tutkimukset		
Kliiniset tutkimukset		
831 Kansainvälinen monikeskustutkimus	841 Kansallinen monikeskustutkimus	851 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Lääketutkimukset		
833 Kansainvälinen monikeskustutkimus	843 Kansallinen monikeskustutkimus	853 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Perustutkimukset		
830 Kansainvälinen monikeskustutkimus	840 Kansallinen monikeskustutkimus	850 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Kyselytutkimukset		
836 Kansainvälinen monikeskustutkimus	846 Kansallinen monikeskustutkimus	856 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Palvelurakennetutkimukset		
832 Kansainvälinen monikeskustutkimus	842 Kansallinen monikeskustutkimus	852 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Muut tutkimukset		
839 Kansainvälinen monikeskustutkimus	849 Kansallinen monikeskustutkimus	859 Kansallinen yhden keskuksen tutkimus
Muut lääketieteelliset tutkimukset		
860 Lääketieteen syventävät opinnäytetyöt	862 Väitöskirjat	865 Muut tutkimukset
870 Tietolupa	871 Tietojohtaminen	

PÄÄKAAVANUMEROT Sosiaali- ja terveydenhuollon, terveystieteiden ja muut tutkimukset		
Ammattikorkeakoulussa tehdyt opinnäytetyöt		
900 Sos.-ja terv.huollon opinnäytetyöt (ylempi AMK-tutkinto)	901 Muut opinnäytetyöt	902 Sos.-ja terv.huollon opinnäytetyöt (perustutkinto)
Gradut		
910 Hoitotieteelliset tutkimukset	911 Terveystieteelliset tutkimukset	912 Muut tutkimukset
Lisensiaattityöt ja väitöskirjat		
920 Hoitotieteelliset tutkimukset	921 Terveystieteelliset tutkimukset	922 Muut tutkimukset
Muut tieteelliset tutkimukset		
930 Hoitotieteelliset tutkimukset	931 Terveystieteelliset tutkimukset	932 Muut tutkimukset

LIITE 2. TUTKIMUSKYSYMYKSET

DIGITAALISTEN INFONÄYTTÖJEN SAAVUTETTAVUUS SAIRAALAYMPÄRISTÖSSÄ

Opinnäytetyön haastattelun kysymykset - Juha Penttinen, sairaanhoitaja-diakonissaopiskelija, Diak, Oulun kampus

Mitä työtä teet ja millaisessa ympäristössä?

Millä tavalla olet työsi kautta tekemisissä digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelun kanssa?

Miten valikoiduit vastaavaksi digitaalisista infonäytöistä?

Millaista opastusta tai koulutusta olet saanut digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnitteluun liittyen?

Mistä infonäytöille esitettäväksi tulevat tiedot tulevat?

Miten infonäyttöjen visuaalisuutta suunnitellaan?

Millaisena viestintäalustana ymmärrät sairaalaympäristön digitaaliset infonäytöt?

Miten digitaaliset infonäytöt huomioidaan sairaalaympäristössä tiedonjakajina?

Miten digitaalisten infonäyttöjen sisällöt suunnitellaan osaksi potilasohjauksen kokonaisuutta?

Miten digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa huomioidaan positiivisen potilaskokemuksen ja potilaan kuntoutumiseen liittyvät lähtökohdat?

Onko digitaalisten infonäyttöjen sisältötekstien suunnittelussa huomioitu katsojat, joilla voi olla eri syistä vaikeuksia lukea tai ymmärtää tekstiä?

Miten digitaalisten infonäyttöjen sisällön suunnittelussa huomioidaan osa-alueet, jotka vaikuttavat selkeän visuaalisen ilmaisan ja luettavuuden saavuttamiseen?

Miten digitaalisia infonäyttöjä hyödynnetään edustamasi terveydenhuollon organisaation äänensävyä esilletuonnissa?

Mitä toiveita, ideoita tai ehdotuksia sinulla on digitaalisten infonäyttöjen sisällön kehittämiseksi?